MOKSLAS ★ MENAS LITERATŪRA

SAULĖS GIESMĖ

DR. P. ČELIEŠIUS, Indiana Harbor, Ind.

Neseniai mūsų skaitomųjų knygų tarpe išdygo naujas Antano Maceinos veikalas "Saulės Giesmė" 454 pusl., išleistas prel. P. M. Juro, Brooklyne, N. Y., 1954 m.. Veikalas laimėjęs 1952 m. "Aidų" mokslo premiją. Viršelis pieštas dail. T. Valiaus, prasmingai vaizduojąs šv. Pranciškų besiveržiant dangun.

A. Maceina yra visuomet įdomus savo straipsniais, tilpusiais mūsų periodikoje, gilus savo mintimis "Didysis Inkvizitorius" ir "Jobo Drama" veikaluose, bet ypač platus, vaizdus ir žymus savo dialektika "Saulės Giesmėje". Tai brangus veikalas ne tiktai savo ontologine sklaida, bet ir krikščioniškosios egzistencijos samprata. S. G. yra gilus komentaras Evangelijos, įgyvendintos šv. Pranciškaus gyvenime; komentaras pagrįstas popiežių enciklikų mintimis ir Bažnyčios tėvų raštų ištraukomis. Skaitydamas S. G. nežinai, ar esi susidūręs su vienu žymesniųjų lietuvių tautos teologų, ar su filosofų. O gal teisingiau būtų pasakius: su abiem iš karto. Nors autorius ima savo veikalo turiniu Evangelijos įsikūnijimas šv. Pranciškaus gyvenime ir tuo pačiu stoja teologinėn plotmėn, tačiau, susitikdamas su įvairiomis žmogiškosios egzistencijos problemomis, pasireiškia gilus būties regėtojas ir jos atskleidėjas. Painiuose gyvenimo reikaluose jis puikiai sprendžia problemas, duodamas kiekvienam reiškiniui savo vietą. Kaikurie gyvenimo reiškiniai mums atrodo nesuderinami su sveiku žmogaus protu ir kvaili, o tačiau A. Maceinai jie yra perregimi savo būtimi ir turi gilesnio pagrindo. Ir dėl to šis veikalas savo esmėje filosofinė sklaida krikščioniškosios egzistencijos. Jis atveria prieš mūsų akis krikščioniškąją egzistenciją, kaip tikrąjį Evangelijos atvaizdą; ir, būtent, atvaizdą konkrečiame šv. Pranciškaus gyvenime. Bet ir atsiję šv. Pranciškaus gyvenimą nuo S. G. aiškinamųjų tekstų, mes visdėlto turėtume nepažeistą žmogaus būties sklaidą, atliktą krikščioniškosios pasaulėžiūros įtakoje.

Autorius taip stipriai įsijautęs yra į krikščioniškąją pasaulėžiūrą, kad nė vienu požiūriu negali apie ją mąstyti, nemąstydamas kartu apie Dievą. Todėl pas jį nėra ir filosofija atsieta nuo teologijos, kaip kad pas kaikuriuos mūsų laikų egzistencialistus. Pagaliau, pats veikalo autorius įžangoje pasisako: "Knygos turinį sudaro ne istorinis šv. Pranciškaus gyvenimo aprašymas, bet filosofinė bei teologinė šio gyvenimo sklaida" (p. 11). Todėl kiekvieną sutiktą klausimą A. Maceina sprendžia iš karto abiem požiūriais.

Gamta, žmogus, Dievas

Gamtos daiktų buvimas yra ne kas kita, kaip Dievo žodžio beasmenis įsikūnijimas. "Gamta yra įsidaiktinęs Dievo žodis" (p. 25). Dėl to ir visos kūrinijos paskirtis yra vienas didžiulis šauksmas Dievop, "nes visa kūrinija liūdija dieviškąją savo kilmę" (p. 29). Nors gamtos daiktiškumas yra kilęs iš Dievo žodžio, tačiau jos perkeitimas priklauso žmogaus dvasios kūrybai. Todėl žmogus yra tarpininkas tarp gamtos ir Dievo. Jis turi padėti gamtą išganyti. Gamta lenkiasi žmogui, kad per žmogų galėtų nusilenkti Dievui. Todėl ir žmogus tėra prasmuo kelyje prie Dievo. "Kūrinija džiaugiasi žmogaus pasirodymu pasaulyje, bet tik tuo atveju, jeigu jis ateina vykdyti jam Viešpaties skirto pašaukimo" (p. 55).

Tiesiogine prasme su gamta mus riša kūnas, o su Dievu siela. Kūnas yra prasmuo sielai, o siela Dievui. Mokėjimas išlaikyti pusiausvyrą tarp kūno ir sielos, nenutrūkstant (nenusigręžiant) nuo Dievo yra žmogaus didžiausias uždavinys žemėje. "Kūno pastanga virsti savarankiška būtimi reiškia jo paties žlugimą" (p. 71). Kūnas yra ne tam, kad jis klestėtų savarankiškai, bet tam, kad per jį klestėtų dvasia (84). Pagal šią kryptį mes turime orientuotis kiekvienoje mūsų žemiško gyvenimo situacijoje.

Turtas ir žmonių bendruomenė

Mes randamės tarp daiktų ir esame supami turto, kaip žmogaus darbo rezultato. Tačiau mes negalime turtu pakeisti Dievo. Dievas mūsų egzistencijoje turi likti centrinis siekimas, o turtas įtegali užimti vietą egzistencijos pakraštyje (117).

Kadangi sunku yra apsuptam turtu neapsvaigti ir nepadaryti jo savo dievaičiu, nusigręžiant nuo Viešpaties, todėl neturtas geriausias laidas siekiant išganymo. Neveltui Kristus sako: "Palaiminti beturčiai dvasioje". "Pavesti tad šiuos rūpesčius Viešpačiui, atremti rytdieną ne į medžiagines žemės gėrybes, bet į dieviškąją Apvaizdą ir yra būti beturčiu dvasioje" (129).

Mes gyvename supami ne tik turto, bet ir žmonių bendruomenės. Todėl kitas pavojus pakeliui prie Dievo yra žmogus. Evangeliškasis žmogaus gyvenimas yra bendruomeninis gyvenimas. Tikra krikščioniškoji egzistencija vyksta bendruomenės ir vienatvės įtampoje" (211). Bendruomenėje gyvenimas pareikalauja didelio nusižeminimo ir artimo meilės. "Kelias į pilnutinį išaugštinimą einantiktai per pilnutinį nusižeminimą". (223). Pagrindas nusižeminti yra ontologinis; visa ką turime, ne iš savęs turime. Jeigu Dievas nusilenkė prieš žmogų, tai žmogus neturi kuo pateisinti savo išdidumo (221). Didžiausia kliūtis nusižeminimui yra puikybė ir kitų kritika. Tačiau mes neturime teisės kitą žeminti kritikuodami, nes "žmogus yra šventas savo esme, kadangi ši esmė neša Visagalio paveikslą" (244). Galime kritikuoti blogą darbą, bet nesmerkti nusidėjėlio žmogaus.

Artimo meilė remiasi artimo šelpimu. "Išmaldoje susitinka žmogus — elgeta su žmogumi — užvaizda" (163). "Žemėje išsilaikyti yra pagrindinė kiekvieno teisė, o padėti kitam išsilaikyti yra pagrindinė kiekvieno pareiga" (158). Ypač artimo meilė reiškiasi tarnyboje ligoniams ir nuodėmės ištiktiesiems, nes liga ontologiškai ir yra nuodėmės paseka. "Artimo meilė yra esmėje gailestingumo veiksmas tiems, kurie yra nuodėmės ištikti" (262).

Vyras ir moteris

Labai idealiai A. Maceina atskleidžia moterystės esmę. Vyro ir moters sąjunga yra ženklinama Kristaus su Bažnyčia sąjunga. Moteris yra vyro, o vyras moters egzistencijos parama kelyje prie Dievo. Kas moterystėje temato juslinį, o ne sielų bendravimą, tas prasilenkia su moterystės esme. "Trokšti moters tiktai kaip priešingo kūno yra lyčių egzistencijos akligatvis" (282 ir tol.).

Krikščioniškosios egzistencijos kelyje mokslas yra teigiamas veiksnys, bet ne galutinis. "Moksliniam pažinimui pasaulis išsisemia savo regimybe. Religinis pažinimas už šitos regimybės jaučia augštesnę tikrovę" (313). Siekti mokslo reiškia siekti būti tuo, kuo žmogų pats Dievas yra skyręs, būtent: pasaulio valdovu" (324).

Apaštalavimas

Kaip ypatingą žmogaus uždavinį autorius iškelia apaštalavimo misiją. Nors ne visi žmonės pašaukti būti kunigais, bet visi yra pašaukti apaštalauti. Kiekvienas krikščionis yra kunigas ta prasme, kad kiekvienas yra dalyvis Kristaus žmogystėje, kuri visa jos pilnatvėje paukota Tėvui ligi visiško jos sunaikinimo Kalvarijos kalne (352). Išpildžius savo pašaukimą artimui ir per jį Dievui, žmogus turi tyra siela džiaugtis. "Bažnyčia yra atpirktosios būties džiugesio istorinis įsikūnijimas" (382). Tikrasis džiaugsmo šaltinis yra Dievas. Tačiau prie to šaltinio prieinama laisvu kentėjimu. "Laisvai kenčiama kančia atveria mūsų būtį Dievui, kuris vienintelis mus atstato ir perkeičia" (441). Kančia yra pergalima jos iškentėjimu. Kančia naikina mūsų būtį ir atveria mūsų akis, kuo mes tikroviškai esame: mes esame žengią į nebūtį. Laisvai kęsdami atsiveriame Viešpačiui, kuris atstato mūsų būtį. Ir priešingai, kęsdami iš prievartos mes save sužlugdome. Kančia, kaip ir malda, reiškia visuomet teigti savo kūriniškumą Dievo — Kūrėjo akivaizdoje. Galėjimas mirštant giedoti yra ženklas mirties nugalėjimo ir įžanga į naująjį gyvenimą. Tuo baigiamas yra krikščioniškosios egzistencijos mąstymas, kuris skaitytoją pagauna, užburia ir veda savo minčių keliu. Sunku yra skaitytojui atsiplėšti nuo A. Maceinos žodžių ir minčių jėgos. Jis turi žavintį ir galingą stilių, kuriame tirpsta problemų šiurkštumas ir tikrovinis nelogiškumas. Skaitytojas tik viena tejunti: įdomu, gražu ir tikra...

Jei išsiplėšime iš jo stiliaus burtų

Bet visdėlto, jeigu mes išsiplėšime iš jo stiliaus burtų ir pro minčių dialektiką blaiviai pažvelgsime į visumos sprendimą, tai pastebėsime keletą klausimų neišbaigtų mąstyti.

Autorius įsibėgėjęs teigia: "Nuosekliai tad žmogus, kuris nori gyventi Evangelija ir jos nuostatus paversti konkrečia savo būsena, savaime renkasi elgetavimą, kaip žemiško išsilaikymo būdą" (167 ir tol.). Imant šį posakį mums įprasta prasme, gaunasi nelogiškumas. Jeigu visa žmonija, metus turtus, pradės elgetauti, tai kas bus išmaldos davėjai? Nebent elgetavimą suprastume religine prasme, kad mes visi esame elgetos, prašantieji išmaldos iš Dievo. O jis vienas yra išmaldos davėjas. Bet kontekstas daugiau ekcentuoja pirmąjį teigimą, negu antrąjį. Antras priekaištas autoriaus mąstymo trūkumui yra namų baimės tezė: Apsigyvenimas keturiose namų sienose yra savos begalybės išsižadėjimas" (184). Autorius mano, kad sekti Kristų reiškia nuolatos būti pakeliui (177), nes žmogus iš esmės yra save ir pasaulį peržiangianti būtybė (180). Išsiplėtus žmonijai po visą žemės rutulį fiziškai yra neįmanoma visiems neturėti namų, nes žiaurios klimato sąlygos šaltuose kraštuose be namų, ar pastogės išnaikintų pusę žmonijos. Nemanau, kad autorius čia turi mintyje tik keturių sienų namų problemą, bet bendrai apsistojimą vietoje bet kurio pavydalo buveinėje. Čia yra svarbu ne tiek turėjimas materialaus namo, kaipo nuosavybės, bet iš viso dvasios būsena, kad žmogus lydimas grėsmės per daug pririšti savo širdį prie betkurio turimo daikto. Galima ir name gyvenant keliauti prie Dievo, kaip lygiai ir keliaujant galima nusigręžti nuo Dievo. Šiame klausime svarbiau yra žmogaus dvasinės būsenos kryptis, negu daiktinė proga. Dar galima suabejoti dėl vyskupų gydomosios galios nevykdymo pagrindo, apie kurį autorius kalba 251 p. Ginčytinas yra klausimas, kad Eucharistinio Kristaus turtais būtų galima išspręsti skurstančiųjų brolių problemą (plg. p 100 ir tol.).

Tačiau, nepaisant šių keletos šlubtelėjimų, Saulės Giesmė nupelno autoriui didžio rašytojo ir mokslininko vardą. Autorius gali drąsiai reikštis savistoviais filosofinėmis problemomis rašomais veikalais. Nebūtinai turėtų autorius universalaus pločio problemas įglaudinti į konkretaus asmens gyvenimo interpretavimą, kaip, pavyzdžiui Didžiojo Inkvizitoriaus legendą, arba Jobo gyvenimą, arba šv. Pranciškaus gyvenimą ir panašiai Tiesa, tuomi jis tampa popularesnis ir didesniam skaičiui skaitytojų prieinamesnis. Bet popularumas savyje nėra mokslingumo žymė. Kuo veikalas popularesnis, tuo jis greičiau atgyvena, kai tuo tarpu didieji mokslo veikalai tveria šimtmečius ir telkia didesnį skaitytojų skaičių ne erdvėje, bet laike.

Nadas Rastenis

Eglutė

Pasodinau eglutę žalią,
Tarpe namų ir kelio,
Viduj darželio;

Toli nuo girios ji,
Kaip aš nuo Nemunėlio,

Lieknutė ir smagi,
Lai stiepias, auga, želia,
Į dangų galvą kelia.

Primins ji man, kas mielą dieną,
Pažaimenio eglyną —
Nupjautą šieną,

Sklandžias bangas laukų,
Kurklius ir mėnesieną,

Jaunimo džiaugsmo dainą —
Kvepėjimą sakų,
Brangią gimtinę mano.

Tempus fugit

Kur bėgate dienos auksinės?
Kur skubate naktys perlotos?
Kam blaškot iš mano krūtinės
Dainas - daineles nedainuotas?

Vos kūdikis - rytas prajunka,
Tuoj žiojasi vakaras - kapas;
Tik paimi plunksną į ranką,
Jau skleidžiasi nebaigtas lapas.

Čia kraunasi jaunas žiedelis —
Čia žydi, tuč gelsta, tuč svyra.
Čia šypsosi linksmas pasaulis,
Čia kruvinos ašaros byra.

Svajonės, troškimai, idėjos —
Sapnai apie taiką ir tvarką —
Vos papučia nerimas - vėjas,
Kaip kortų pilis susidarko.

Tik guodėm guviai Naują Metą,
Sušukom „valio" porą kartų,
Gerkšnodami aVikui sveikatą,
Jau matome Senį prie vartų!

* * *

Oi, bėga tos dienos auksinės,
Oi, skuba tos naktys perlotos,
Ir blaško iš mano krūtinės
Dainas - daineles nedainuotas.

Kun. J. Tumas-Vaižgantas sako pamokslą spaudos laisvę atgavus

KULTŪRINĖ KRONIKA

• **Nadas Rastenis,** kurio porą eilėraščių spausdiname šios dienos numeryje, yra Amerikos lietuvių rašytojas, gimęs 1891 m. sausio 4 d. Stagalienų k., Linkmenų valsč., Švenčionių apskr. Skaityti jį iš maldaknygės išmokė tėvas. Dėl vargingos padėties jam jaunatvėje teko dirbti miškuose, Minske prie geležinkelio, Kronštate prie dokų. Daug skaitydavo, buvo manęs eiti į kunigus, tarėsi su prof. Matulevičiumi, tačiau neturėdamas lėšų išvyko į JAV. Kaikurį laiką dirbo audimo fabrike, vėliau — paukščių ūkyje. Dalyvavo lietuviškoje veikloje. Pamėgęs Vienožinskio eiles, ėmė pats kurti poeziją. I Pasaulinio karo metu tarnavo JAV kariuomenėje. Pasinaudodamas veteranams teikiama pagalba, nors jau suaugęs, išėjo augštesnę mokyklą ir teisių mokslą, tą kursą baigdamas per 4 metus, nors pirma nebuvo baigęs nei pradžios mokyklos. Prieš 30 m. Bostono universitete gavo teisių bakalaureato laipsnį. Kaikurį laiką mokytojavo vakarinėje lietuvių mokykloje. II Pasaulinio karo metu buvo Balfo vadovybėje. 1942 metais jis — pirmas lietuvis — buvo išrinktas į Maryland legislatūrą. Eilėraščius rašo nuo 1917 m., anglų kalba — nuo 1922 m. Į lietuvių kalbą yra išvertęs Šekspyro "Venus ir Adonis", Omar Kajamo "Rubajatai", Poe "Varnas" ir kt. Anglų kalba yra parašęs "War's Cours" (gavęs medalį Countess d'Esternaux konkurse, New Yorke), "The Tost to the Host" ir kt. Iš lietuvių kalbos į anglų kalbą yra išvertęs "Anykščių Šilelį", Donelaičio "Metus", Vaičaičio "Yra šalis, kur upės teka" ir kt. Dauguma jo kūrinių tebėra rankraščiuose. Mūsų redakcijai N. Rastenis malonėjo atsiųsti savo eilėraščių rinkinio rankraštį, iš kurio spausdiname šiame numeryje, o taipgi ir savo autobiografijos bruožus, kuriuos panaudojome šiai informacijai. Dabar rašytojas gyvena Baltimore, Md.

• **Vytautas Šliupas,** studijavęs Wisconsino universitete, Madison, Wisc., gavo magistro laipsnį. Specializavosi hidrotechnikoj. Jo mokslo darbai baigti; iki akto buvo atvykęs į Marquette Parką pas motiną Grasildą ir patėvį vaistininką Antaną Kartaną. Pasakojo, kad mūsų bendradarbis lietuvis mokslininkas prof. Kolupaila, profesoriaująs Notre Dame universitete, Amerikos hidrotechnikų tarpe esąs laikomas dideliu autoritetu.

• **Dail. R. Viesulo** spalvotą litografiją **"Poilsį"** įsigijo Washingtono Kongreso bibliotekos I. & E. R. Pennell grafikos kolekcija. Darbas nupirktas iš Kongreso bibliotekos rūmuose vykstančios Amerikos grafikų parodos, kuri truks iki š. m. rugp. 1. d.

• **Kompozitorius Juozas Strolia,** gyv. 1626 Rockwood St., Los Angeles, Calif., daugelio dainų ir giesmių autorius, šiuo metu intensyviai dirba prie didesnio bažnytinės muzikos kūrinio **Requiem.** Taip pat ruošia studiją apie atonalinę muziką, kur bus paliesti ir lietuviai kompozitoriai — ryškesnieji atonalinės muzikos atstovai.

Sunkoka būtų patikėti, kad komp. Strolią įdomauja ir tokie dalykai, kaip botanika ir ...kulinarija. Jis rašo botanikos žodyną lotynų, lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Jau yra surinkęs 1500 augalų pavadinimų. Šių metų gavėnios laikotarpyje muz. Strolia, siekdamas dvasinio ir fizinio atsinaujinimo, pilnai išbadavo 37 paras ir badavimą nutraukė prieš pat Velykas. Badavimo laikotarpyje, vedė smulkų dienoraštį ir paruošė platų vegetarinių valgių rinkinį, spaudoje užtiktus ir jo paties "išrastus" receptus. Botanikos žodynas ir kulinarijos knyga skirtos ne spaudai. Kompozitorius mano, kad laikas nuo laiko žmogui reikia susikoncentruoti į kokius nors atskirus punktus, kad sumažintų perdaug įsibėgėjusią dvasinę įtampą kituose taškuose. Komp. Stroliai jau ilgesnis laikas nesiseka tvirčiau medžiagiškai įsikurti, tad gyvena ne visai palankiose darbui ir kūrybai sąlygose.

• **Jonas Vaidelys** šiemet sulaukė 50 m. amžiaus ir 35 m. spaudos darbo sukakties. Yra gimęs 1904 m. birželio mėn. 19 d. Kačergynėje, Zapyškio valsč. Išėjęs Zapyškio prad. mokyklą bei Saulės mokytojų seminariją baigė Teologijos — Filosofijos fakultetą 1928 m. Veiklus organizacijų narys, priklausęs pavasarininkams jau nuo 1919 m., o 1914 — 1925 m. buvo Suvalkiečių regiono pirmininkas. Prie ateitininkų priklauso nuo 1920 m., Lietuvos Žurnalistų sąjungos centro centro vicepirmininko pareigas 1945 — 1947 m. Taipgi yra dirbęs Šaulių sąjungoje, Liet. Rašytojų draugijoje, verslininkuose, Lietuvių Kalbos dr-je, lietuvių krikščionių demokratų politiniame klube ir k. Uolus laikraštininkas, yra bendradarbiavęs 78 laikraščiuose ir žurnaluose, patsai buvo redaktoriumi ar redakcijos nariu Vakarų, Lietuvos Keleivio, Klaipėdos Garso, Ūkininko, Pavasario, Ylos; artimai bendradarbiavo su Lietuvos Aido, Jaunosios Kartos, Ryto, XX Amžiaus ir k. laikraščių redakcijomis. Tremtyje buvo vienas iš steigėjų ir redaktorių "Žiburių" savaitraščio Augsburge 1945 — 1947 m. Uolus knygų ir laikraščių rinkėjas; Lietuvoje buvo susidaręs biblioteką iš daugiau kaip 12, 000 tomų; vien periodikos buvo surinkęs daugiau kaip 1,200 tomų. Dabar — 7 mėnesiai, kaip gyvena Chicagoje, dalyvaudamas spaudoje, paskutiniu metu ypač daug pasidarbavęs beruošiant sukaktuvinę spaudos parodą.

Dabar ruošia lietuvių periodikos bibliografiją (1904 — 1954 m.) ir JAV knygos bibliografiją.

• **Ekonomistas Dr. Stasys K. Balys,** baigęs dviejų metų sutartį su American Institute for Economic Research, Great Barringtone, Mass., grįžo rudenį atgal į Grand Rapids, Michigan (kur jo šeima pastoviai gyvena) ir kaikurį laiką dirbo su Institute for Social Research, veikiančiu prie Michigano universiteto, bet nuo Naujų Metų perėjo pastoviai dirbti, kaip ekonomistas, prie vienos Grand Rapids vietinės bendrovės.

Stebint gyvenimą ir žmones

Brahmsas, mergytė ir sviedinėlis

ANTANAS RŪKAS, Chicago, Ill.

Kam, rodos, bereiktų šiandieną prisiminti ano amžiaus pabaigoje mirusį paskutinįjį iš muzikos klasikų? Šiandieną reikėtų kalbėti apie Hindemithą, Stravinskį, Šostakovičių ar Prokofjevą, kuriuos daug kas bara ir kuriais daug kas žavisi.

Barė ir Brahmsą. Bet tai buvo labai seniai — kai jis gyvas buvo ir kūrė savo muzikinę architektoniką. Barė jį už naujas tonų spalvas, barė už nemeluotą emociją, o už jo formos laimėjimus buvo apšaukę formalistu.

Visus ano meto priekaištus Brahmsui istorija apvertė augštyn kojom. (Daug ir šių dienų priekaištų menininkams, būkime tikri, istorijai bėgant susilauks panašios chameleonizacijos). Gi šių dienų muzikos istorikas už anuos priekaištus Brahmsą, pagarbiai vadindamas paskutiniuoju iš visos eilės muzikos klasikų, mėgina kelti į naują, po jo atėjusią muzikos erą — romantizmą, davusį pasauliui naujų ir didelių vardų ir didelio dvasinio džiaugsmo.

Tad kodėl šiandieną prisiminiau Brahmsą?

O buvo taip. Labai labai maža mergytė šoko scenoje labai paprastą, labai nesudėtingą, bet labai emocionalų šokį su sviedinėliu. Šokiui muzika buvo paimta iš Brahmso kūrinių, griežtai ritmingų ir emocionalių, kaip ir mažo vaikučio menas. Vadinasi, buvo pasiekta darnos: muzika atitiko choreografo užmanymą ir mažutės menininkės emocionalią kūrybą, net ir sviedinėlis, mergaitės rankų globojamas, įgijo gyvybės ir tapo trečiuoju kūrinio komponentu.

Deja. Šis mažos mergytės šokis ne visiems patiko. Vienas ponas pasipiktinęs pareiškė:

— Pamišome dėl tų vakarų! Ir čia nuodija mūsų vaikučių lietuvišką dvasią vakariečiu Brahmsu!

Aš sutinku, kad kai kurie iš mūsų ne tik menininkų, kritikų, bet ir meno mėgėjų esame truputuką, na, ne pamišę, bet kvanktelėję vakarais: norėdami būti labai modernūs, neatsilikti nuo "mirtimi kvėpuojančio gyvenimo" pulso, kiekvieną vakariečių bandymą, sakyčiau, kiekvieną išdaigą imame sverti grynuoju auksu, sodiname į savo kultūrinį dirvožemį ir dažnai viešai pykstame, kad toji išdaiga pas mus neprigyja.

Bet aš nesutinku piktintis, jeigu mūsų vaikučiai šoks ne tik pagal Jakubėno, bet ir pagal Mozarto, Ravelio, Debussy ar Hindemitho muziką, jeigu greta "Meškiuko Rudnosiuko" ir Balio rinkinių skaitys Haufo ar Anderseno pasakas, jeigu jų miegamuosiuose kabos Rafaelio Madona ar spalvingas Renoiro peizažas drauge su Galdiko "Ankstyvuoju pavasariu".

Didelis dalykas yra lietuvybės išlaikymas, bet nereikia dėl to kvanktelėti.

Dail. Juozas Pautienius
Jo paveikslų paroda vyksta Ciceroje, Ill.

Joninės spalvotame filme

Šiuo metu gaminama Berlyne

Berlyne, Tempelhofe, filmų gamybos centre, šiuo metu sukama spalvota filma, kuri mums lietuviams itin įdomi, nes tos filmos siužetas imtas iš lietuvių (tikriau sakant, prūsų lietuvių) gyvenimo. Filmuojamas Hermano Sudermano dramatinis veikalas "Johannisfeuer" ("Joninių ugnys", arba kaip pas mus įprasta "Joninės").

Patsai dramatinis veikalas scenoje Vokietijoje jau retai bematyti. Prieš maždaug 10 metų žinomasis režisorius Juergen Fehling statė "Jonines" viename Berlyno teatre, vaidinant Joanai Marijai Gorvin. Dar po karo buvo girdėti apie to veikalo pastatymą viename Vakarų Vokietijos teatre.

Filme veikalas pirmą kartą Vokietijoje pasirodė jau prieš kelioliką metų. Marikės vaidmenį vaidino tuomet Anna Dammann.

Po karo buvo kilusi mintis "Jonines" naujai filmuoti. Prie scenarijaus paruošimo dalyvavo ir neseniai miręs rašytojas Rolf Lauckner, Hermano Sudermano posūnis ("Pamokslo Lietuvoje" autorius). Pagaliau nuspręsta sukti spalvotą filmą, išeinant iš to, kad lietuviškasis siužetas duoda daug progos panaudoti spalvotus efektus.

Bet filmo režisorius Wolfgang Liebeneiner pats pasisako nesiekiąs čia kokių nors triukšmingų efektų, nenorįs grubių scenų, o užsimojęs patiekti lyg konfliktų ir spalvų akvarelę, lydimą "sielų muzikos". Tuo atžvilgiu siužetas teikia daug galimumų. Juk Marikės ir Jurgio meilė visame tame lietuviškų spalvų fone duoda progos pasireikšti subtilumams, jei tik režisūra sugebės juos pagauti ir perteikti.

Marikės vaidmenį vaidina švedė artistė Ulla Jacobsson, pagarsėjusi filmu "Ji šoko vieną vasarą". Artistė čia pirmą kartą vaidina vokiečių gaminamoje filmoje. Kiek žinoma iš ankščiau, švedė artistė tai lietuviškos Marikės rolei ruošėsi jau seniai, su atsidavimu, tad dabar Berlyne darbas eina sklandžiai.

Jurgio rolę vaidina Karlheinz Boehm, jaunutis, simpatiškas artistas. Galimas dalykas, jis ta filma itin išgarsės.

Senutės Vieškalnienės rolė teko artistei Hilde von Stein, kuri šiaip jau dažniausia vaidina saloninių damų roles. Šiame filme viskas kitaip, artistė čia nebeatpažįstama. Ji vaidina taip, lyg visa būtų iš visai kitos operos. Trudikę vaidina Ingrid Andree. Dar dalyvauja žinomi artistai Paul Dahlke, Magda Schneider ir kt.

Filmas atitinkamai sinchronizuotas, tikriausia pateks ir į užsienius, bent jau prancūzų ir anglų kalbomis. Dabar jis sukamas tik vokiečių kalba.

Jūsų bendradarbis turėjo progos pamatyti keletą nuotraukų iš to dabar gaminamo filmo. Ulla Jacobsson, iš šalies žiūrint, turi daug lietuvaitės bruožų, panašiai ir Karlheinz Boehm.

Tenka dar pažymėti, kad filmas eis ne "Joninių" vardu. Matyt, patys scenarijaus autoriai ir režisoriai jautė, kad filmas jau gana tolokai nuo pradinio Sudermano veikalo "Joninių ugnys" atsitolinęs. Ir vaizdai kai kurie patiekiami kitame fone, ir dramatinės problemos kai kur kiek kitaip sprendžiamos, kaip Sudermano veikale. Yra daug naujenybių. Bet kur jų nebūtų? Kai draminis veikalas filmuojamas, dažnai jis tiek pasikeičia, kad pradinį siužetą jau mažai beatpažįsti. Kaip bus šiuo atveju, matysime tik tada, kada žiūrėsime visą filmą.

Režisoriaus Wolfgang Liebeneiner užsimojimas filmą pagrįsti labiau spalvinga "sielos muzika", negu grubiais efektais, mums lietuviams gali tik patikti.

Būtų gerai buvę, jei statant tą filmą būtų dalyvavę ir lietuviai vaidybos ekspertai.

— J. K., Vokietija

Vienas iš didžiųjų ženklų, jog kas yra gimęs su didžiomis savybėmis, yra kad neturima pavydo. —La Rochefoucauld

3241 So. Halsted St.

Tel. CAlumet 5-7237
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.
Prekės geriausių Amerikos išdirbysčių. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras prekes lengvais dalinais išmokėjimais.
JUNE BRIDE PROGA
Pirkėjai gaus premijas su kožnu pirkimu. Perkant 4 kambarians rakandus už $495.00, dykai atostogos į Miami Beach, Floridą. Pirmos rūšies hotelis ir valgis dykai vieną savaitę.
Perkant deimantinį žiedą, laikrodėlį, televiziją, šaldytuvą, skalbiamą mašiną, dulkių valytuvą, pečių, karpetą, air conditioning duodamos premijos.
JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-7237
Budriko radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

Dr. Vytautas Avižonis, M.D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St., New York City
Telef. Murray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir šeštad. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Tel. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., treč. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iš ryto.

DR. WILLIAM J. WALTON
OSTEOPATHIC PHYSICIAN
General Osteopathic Medicine and Obstetrics
Office hours: Mon., Tues., Thurs., Fri., Sat. 11 to 12 A.M.—2 to 5 P.M. Mon., Thurs., Fri. 7 to 9 P. M.
5748 W. Huron St. AUstin 7-1279

DR. KAZIMIERAS
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą—artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba Lietuviškai
4654 SO. ASHLAND YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas

Jūsų akys yra jūsų brangiausias turtas. Mes atliekame ekspertišką akių patikrinimą už žemą kainą ir garantuojame, kad būsite patenkinti.
DR. PAUL MAXIMUK
VISION SPECIALIST
Room 807, 5 N. Wabash Ave.
9 v. r. iki 5:30 v. v. Vakarais susitarus. Tel. STate 2-5753.

DR. JUZĖ AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10—4; antrad. ir penktad. 10—1 p.p. ir nuo 6—9 v.v
Šeštadieniais 10—12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TR 4-1765

DR. KĘSTUTIS AGLINSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Val.: pirm. ant. 10—12 v., ketv. ir penkt. 6—8 v. v. treč., šešt. susitarus
Ofiso tel. PRospect 6-1795
Namų tel. TRiangle 4-1765

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

AL. VARNAS and COMPANY
Savininkai Al. Varnas ir Al. Balčiūnas
2509 West 63rd Street Tel. WA. 5-2278
Importuotus pietums ir kavai servizus, įvairiausių rūšių kristalo indus, vaikams servizus, keramikos išdirbinius ir įvairiausius dovanų dalykus siūlom pigiau negu kur kitur.
AL. VARNAS & CO.
IMPORTO FIRMA
CHICAGO 29, ILLINOIS

P. & J. JOKUBKOS
Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė
(Buv. Kass-Kazakausko krautuvė)

1. Sužiedotuvių ir vedybiniai deimantiniai žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių, šakučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulava radijos. 7. Televizijos ir radio lemputės, 8. Žaislai ir rašymo reikmenys. Elektriniai indai.
Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas
4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill., Tel. LAf. 3-8617

Chicagoje ir Priemiesčiuose
SUNBEAM
HEATING and AIR CONDITIONING CO.
Nuo 1922
Pilnas Gazo Įtaisymas ir Gazo bei Aliejaus "Conversion" Visokiu Rūšių Namams
1919 West 19th St.
CAnal 6-4024

Tel. buto GRaceland 2-9203
2336 West Chicago Avenue
DR. JUOZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
Tel. ARmitage 6-0161
Val. 1—3, 7—9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.
10 v. ryto — 1 v. p. p., trečiad.
12—4 v. p. p. šeštad.

Tel. ofiso PR. 8-1717, rez. RE. 7-7868
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Kasdien 1—3. Vakarais 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadien. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez. FRontier 6-0814

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1187
DR. Z. DANILEVIČIUS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.) Nuo 1 iki 4 v. p. p.; 7—9 v. vak.
Ligonius priima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Ofiso valandoms skamb. YA. 7-3526
DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPEC. REUMATINĖS IR SĄNARIŲ LIGOS
Ligonius priima antrad. 6:30—8:30 ir šeštadien. nuo 4—6. Kitu laiku pagal susitarimą. Tel. CLiffside 4-5654
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šeštadieniais 2—7 val. p. p. išskyrus sekmadienius

Ofiso LAfayette 3-1707, rezidencijos FIlmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
širdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Ave.
(Kampas Archer ir California Ave.)
Antradieniais ir ketvirtad. 6—8 v. v.
Šeštadieniais 2—4 val. popiet

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Ofiso GRovehill 6-4020
Rez. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3838. rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—2 v. r. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th Ct.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Uždaryta trečiad ir šeštad. vakarais

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare.
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

DR. IRENA KURAS
SUEC. KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 3—5 p. p. ir 6—8 v. v.; trečiad. nuo 6—8 v. v.; šeštad. 10—12 v. p. ir nuo 1—3 v. p. p.
Ofice telef. REpublic 7-1168
Namų telef. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak.
Šeštad. nuo 2—4 val. popiet.
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

Telefonas PUllman 5-8277
DR. I. E MAKARAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 South Parnell Ave.
Val. kasdien 2—4 popiet ir 6—8 v. v. išskyrus trečiadienius

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius priima pagal susitarimą. Susitarimui skambinti GRo. 6-1321, jei neatsiliepia — VIncennes 6-3900

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5815
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvirt., penktad. 6:30—8:30 v. vak. Antrad. 10—12 val. ryto. Šeštad. 2—4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
Spec. Orthopedija — kaulų ir sąnarių ligos
2435 West 69th Street
Val. kasdien 6—8 v. vak., šeštad 10—12 val. Kitu laiku susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago, Ill.
Šaukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6:30—8:30 val. vakare.
Šeštadieniais 2—4 val. popiet
Rez. 4420 So. Talman Avenue

Tel. ofiso YA. 7-0554, rez. MI 3-2880
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL: 10 iki 12 v. ryto; nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1—3 p. m. 7—8 p. m.
Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. TR 4-6000, rez. RE 7-2780
DR. J. STARKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
653 West 79th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1—4 ir 7—8:30 val. vak.
Treč. ir šeštad. 9—12.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsilieps viršminėti telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. FL. TALLAT-KELPSA
DR. E. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Marquette Parko ofisas: Fordon Medical Arts Bldg. 2656 W. 63rd St. (kampas Washtenaw ir 63rd). Val. kasdien 3—5 išskyrus antrad. ir ketv. ir kasdien nuo 6—8:30 išskyrus treč. ir šeštad.
Telefonas — PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th St.
Val.: kasdien 6—8:30, antrad. ir ketv. 1—3 ir šeštad. 11—1 val. p. p.
Telef. TOwnhall 3-0959; namų telef. HEmlock 4-7080. Kitu laiku susitarus

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 6—8 vak
Šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

YArds 7-3526 YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: pirm., treč. 6:30—8:30
Šeštad. 1:30—4.
DR. J. G. VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: kasdien 6:30—8:30, šešt. 4—
4038 So. Archer Ave.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. HEmlock 4-3851
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6560 So. Western Ave.
Val. kasdien 1—3 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šešt. 1—4 p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampas Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos: 2—4 p. p. ir 6—8 v. v. Šeštad. 2—4 v. po pietų.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

Orthopedas-Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūrom įtvarai Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t. t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštad. 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel. PRospect 6-5084

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st St.
Telefonas GRovehill 6-6785
Priėmimo laikas pagal susitarimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12: šeštad. 10—3 p. p.

DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 9:30—12; 1:30—8 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAnal 6-0523 Platt Bldg.

DR. SELMA E. SODEIKA
OPTOMETRISTĖ
5842 South Kedzie Avenue
Tel. PRospect 6-2635
Priėmimo valandos pagal sutartį
Trečiadieniais uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę.
Prirenku teisiklingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumas. Speciali atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30—7 v. v., šeštad. 10:30—4 sekm. ir treč uždara

REMKITE "DRAUGĄ".

Didžiųjų prieštaravimų rašytojas

Aloyzo Barono "Užgeseęs sniegas"

A. BALTINIS, Chicago, Ill.

1. Moderniosios kritikos vienašališkumas

Moderniosios literatūros kritikos atstovai, kaip T. S. Eliot ir kiti, tvirtina, kad meno kūrinio vertinimas neturi remtis autoriaus asmenybe ar į jį veikusiomis socialinėmis, psichologinėmis ar literatūrinėmis srovėmis, bet tik jo sukurtais veikalais. Kiti, pvz. J. A. Richards, eina dar toliau, teigdami, kad ir pats veikalas yra antraeilis vertinime, svarbiausias dalykas yra pergyvenimai, kuriuos veikalas sukelia skaitytojui.

Savaime aišku, kad veikalas yra pagrindinis vertinimo objektas, ir kad jis yra atremtas į kritiko pergyvenimą. Tačiau, norint veikalą įvertinti, pirma reikia jį suprasti. O veikalui suprasti daug padeda kūrėjo asmenybės nušvietimas, laiko, įdėjų ir įtakų išanalizavimas, kurių veikiamas rašytojas kūrė. Šių dalykų paneigimas ir apsiribojimas tik pačiu veikalu ar jo sukeltais pergyvenimais, veda prie siauro, vienašališko ir subjektyvaus vertinimo. Tai vaizdžiai patvirtina ir įvairūs literatūriniai konkursai, kur vertinimo pagrindu paimtas tik pats reikalas, nežinant jo autoriaus, ir vertinimas atremtas į keletos skaitytojų + komisijos narių — pergyvenimus. Nors šie skaitytojai ir labai kvalifikuoti, tačiau galimybė suklysti yra didelė, ką patvirtina ginčai po tokių konkursų ir pačių premijuotų veikalų vertė. Norint būti nuosekliam šiame vertinime, reikėtų atsiklausti visų skaitytojų, tačiau ir tai neduotų tikrų rezultatų, nes literatūros kritika nėra mokslas, kur tiesa būtų galima rasti, atsiremiant į balsų daugumą.

2. Autoriaus asmenybė ir veikalo turinys

Išeinant iš šių samprotavimų, tenka pasakyti, kad Aloyzas Baronas nors dar jaunas, tačiau kūrybingas ir jau plačiai žinomas rašytojas, turįs savitą veidą, apsireiškiantį paradoksų ir priešingumų sugretinimu savo kūryboje. Jis moka sarkastiškai juoktis ir giliai liudėti, degti idealizmu ir nepajudinamu tikėjimu, abejoti ir protestuoti prieš esamas ir tariamas neteisybes. Šios ypatybės žymios jau jo straipsniuose kultūrinėmis temomis, humoreskoje ir beletristikoje. Prieštaravimai tarp idealo ir jo įvykinimo tikrovėj jau iškyla jo veikaluose: "Žvaigždės ir vėjai," "Debesys plaukia pažemiu", jie ryškūs ir naujausiame jo romane: "Užgeseęs sniegas".

Jau pats romano pavadinimas — "Užgeseęs sniegas" — išduoda kažkokį prieštaravimą, nesiderinimą su įprastais logikos dėsniais ir mūsų vaizduotės apraiškomis. Jis yra tarsi įvadas į tą chaotišką, beprasmį ir priešingybių pilną gyvenimą, kuris atsiskleidžia pačiame romane.

Romane vaizduojamas gyvenimas ties demarkacijos linija vokiečių okupacijos metu. Tai metas, kada griūna vokiečių galybė ir artinasi amerikiečių ir rusų armijos: šis nežinios ir laukimo laikotarpis ir sudaro romano dvasią, jo nuotaiką, kurioje vyksta visas gyvenimas. Prie šios bendros nuotaikos prisideda atskirų asmenų išgyvenimai vokiečių darbo stovyklose, amerikiečių okupacijoje ir sugrįžus į bolševikų pavergtą Lietuvą. Šiuos nuotykius jungia dviejų kaimynų — Kaminsko ir Vosyliaus — meilė Gražinai, kuri įvairiose aplinkybėse sudaro visą šių asmenų tragiką. Šio, palyginti, nedidelio žmonių būrelio tarpe atsiskleidžia drama, būdinga visam Europos pokariniam gyvenimui, su neįtikimu papročių ir doros sumenkėjimu, impulsyviais keršto išsiliejimais, kur vieni kitus persekioja ir žudo, pasiteisindami įvairiais aplinkybių iškeltais motyvais. Šių motyvų susikirtimas, tariamas jų neišsprendžiamumas ir prieštaravimai sudaro tą problematiką, kurioje vyksta veikėjų gyvenimas.

3. Romano veikėjai ir idėjos

Visi romano veikėjai paprasti, kasdieniški žmonės, kurie turi išrišti dideles problemas, kankinančias jų protus, išspręsti klausimus, kuriuos stato jiems pats gyvenimas, norėtas ar nenorėtas, tačiau jiems tragiškas ir neišvengiamas. Apylinkė, kurioje šie asmenys veikia, rašytojui mažiau svarbu, jis ją pabrėžia tik keliais brūkšniais, jam rūpi jų vidaus išgyvenimai, sąžinės konfliktai ir jų sprendimas. Kęstutis Vosylius, Žu-

Aloyzas Baronas

kauskas Stasys ir Mockus sukuria savo "nekintamumo" filosofiją, įsitikinę, kad, jei kas bloga, tai visose aplinkybėse yra bloga, todėl visur ir visada reikia priešintis šiam blogiui, nežiūrint aplinkybių nei leistinumo. Vosylius daugiau idealistas, bet ir atviresnis visoms silpnybėms, Kaminskas praktiškas ir kantriai siekia savo tikslų, pateisindamas visas priemones. Vokiečiai: lentpjūvės savininkas, Lenz, mašinistas — būdingi vokiečiai, saugoja tvarką ir įstatymus, tačiau giliai širdyse yra ir žmoniški.

Visos moterys Gražina, Gerda ir Ona nerodo jokio didvyriškumo, tačiau yra didžios savo žmoniškumu. Ypač šiuo atžvilgiu iškyla Gražina, gelbėdama savo tėvą, patenka į deportuotųjų pragarą, tačiau neaukoja savo garbės tėvui išgelbėti. Jai artima yra Ona, vagianti maistą, korteles išvežtiesiems gelbėti nuo bado. Ryški ir gyva yra Gerda, giliai žmoniška, norinti tik mylėti, tačiau išsiskirianti iš pirmųjų moterų savo drausmingumu, laikanti visai normamaliu dalyku Jono pakorimą dėl drausmės laužymo.

Veikėjų gyvenimas vyksta vitalinėje sferoje, jie viską pateisina noru gyventi. Šį jų pagrindinį nusistatymą išreiškia autorius paskutiniu romano sakiniu: "Kažkur linksmai Joja šuo, kažkur dainuoja bernai, kažkur verkia motina, ir tai reiškia, kad Lygumų sodžius gyvena. Ir ko gi žmogui daugiau reikia, jeigu ne gyvenimo?" Romano vertė padidėtų, visi klausimai lengviau išsisprėstų, kai veikėjai galėtų pakilti augščiau šios vitalinės sferos, jei jų tarpe būtų bent viena stipri intelektualinė asmenybė, kuri sugebėtų šio chaotiško meto nuotykius laužti augštos inteligencijos prizme. Tiesa, toks galėtų būti stovyklos klebonas, tačiau ir jis lieka toje pačioje vitalinėje plotmėje, motyvuodamas visus klausimus esama tvarka, nusistovėjusiais papročiais, bet doroviniu atžvilgiu jų vertinti nesugeba ir klausančiam Mockui, ar jis bus už savo veiksmus pasmerktas Dievo, atsako nežinąs.

4. Romano problematika ir jos sprendimas

Kaip pirmykščiuose savo kūriniuose, taip ir čia, autorius parodo kaip gėris kovoja su blogiu, kaip prieš grožį ir šventumą atsistoja šlykštybė ir nusikaltimas, kaip pasiaukojimą ir meilę užtemdo kerštas ir išdavimas. Šiame keršto ir prieštaravimų susikirtime autorius smerkia moralę, atremtą į tautų egoistinius tikslus, teigdamas, kad moralė visiems laikams ir žmonėms ta pati, visur privaloma ir nekintama. Tautinės moralės konfliktas su visuotinąja morale ir sudaro pagrindinę šio veikalo mintį, kuri išryškėja veikėjų ginčuose, kylančiuose iš paties gyvenimo. Autorius ne tik gina visuotinę moralę prieš tautines, egoistines morales, bet ir bendrąsias žmogaus teises prieš tautinius tų teisių iškraipymus. Dėl šių teisių laužymo labiausia nukenčia "mažasis žmogus", todėl autorius gina šį žmogų nuo jį slegiančių tradicijų ir prievartos varžtų. Parodydamas tautinių etosų vienašališkumą ir prieštaravimus, autorius įneša daug šviesos šio sunkaus klausimo sprendime.

5. Veikalo kalba, kompozicija ir meninis apipavidalinimas

Romano kalba sklandi vaizdinga, sakiniai trumpi, kampuoti, vietomis virsta aforizmais. Autorius leidžia veikėjams daug kalbėti "filosofuoti" kartais tai darosi nuobodu, bet gal šis kalbėjimas yra priemonė nelaimėse palikusiam žmogui mažinti savo kentėjimus?

Kalba kinta romano paskutiniuose skyriuose, kur ji sulūžta į dar trumpesnius sakinius. Jaučiama, kad čia kalba žmonės, pilni prieštaravimų, kuriems pats gyvenimas atrodo chaotiškas ir griūnantis, rašytojo ištreikštas šiais žodžiais: "Sugriautas ne miestas, o žmogus. Aš pats sugriautas. Dideli dūšioj griuvėsiai" Ši kapota kalba gerai išreiškia pačių veikėjų neaiškią ir trukčiojančią mintį. Kaikurios mintys išreikštos trumpai ir gyvais vaizdais, pvz., kur autorius nusako tėvynėn grįžusiųjų likimą: "Negera mūsų krašte. Ten žmogus negali laisvai net švilpti. Švilpi, o kas pamanys, kad tau liūdna. Negalima būti, tėve, ten liūdnam. Reikia būti linksmam, nes juk ten turi gyventi viltimi, kad vieną kartą užimsi visą pasaulį. Reikia tikėti, kad tuoj visus iškarsim, visus, kurie kitaip galvoja, o bus pasaulyje rojus." Čia trumpai ir vaizdingai nusakyta komunistiškoji gyvenimo esmė. Panašių vietų daug romane.

Šių dienų pasaulio ir mūsų literatūroje pastebimas įdomus reiškinys: vis daugiau atsiranda, kur rašytojas ne tik vaizduoja gyvenimą, bet ieško ir šio gyvenimo prasmės. Šia savo nuotaika rašytojas prisiartina filosofijai. Mūsų literatūroje šią kryptį lyrikoje atstovauja rašytojai, susispietę apie "Žemės ontologiją" ir "Literatūros lankus", o prozoje ryškiausias šios krypties atstovas yra A. Baronas. Čia ne vienam rašytojui dideli pavojai, nes lengvai galima pamiršti meniškuosius veikalo reikalavimus ir leisti savo personažams barstyti sausus, filosofinės išminties fragmentus, tampant "problemų rašytoju" blogąja šio žodžio prasme. A. Baronui ne visur yra pavykę išvengti šio pavojaus. Ryškus jis buvo savojo "Žvaigždėse ir vėjuose", iš dalies ir veikėle "Debesys plaukia pažemiu". Tačiau "Užgeseusiame sniege" rašytojas yra padaręs žymią pažangą. Nors ir čia pasitaiko tokių "silpnybės" vietų, pvz., Mockaus kalba su klebonu, arba, devintame skyriuje, Vosyliaus kalba su tėvu, tačiau Baronas visumoje sugeba amžinuosius žmogaus būties klausimus įkūnyti savo personažų gyvenime, surišti juos su jų likimu, ir tuo būdu sukurti autentišką meno veikalą. Barono filosofija yra išaugusi iš paties gyvenimo, yra ne kas kita, kaip gyvenimo reiškinių gilesnis įžvelgimas. Jis savo romane atvaizduoja mūsų dienų pasaulio suardytą, abejonių ir prieštaravimų pilną, nepasotinamo laimės troškulio draskomą veidą. Šia prasme jo "Užgeseęs sniegas" yra žymiausias romanas, atskleidžiąs mūsų amžiaus ir moderniojo žmogaus tragiką.

Pirmosios lietuviškos knygos, Mažvydo katekizmo 1547 m. viršelis

Kultūrinė kronika

• **Dipl. inž. Feliksas Vizbaras,** žinomas Lietuvos architektas, gyvenąs Vakarų Vokietijoje (adresas: Enzisweiler b/Lindau, Dr. E. Hasel Siedlung 122, West Germany, Europe), negaluoja senatvėje ir turi daug rūpesčių dėl savo sunkiai sergančios žmonos, bet neatsižvelgiant į tai, jis dar papildo savo parašytą knygą "Lietuvos valstybės sienų nustatymas su Latvija" nauja medžiaga ir jieško leidėjo jai atspausdinti. Knyga talpina daug autentiškos medžiagos: dokumentų, nuotraukų, žemėlapių, nes inž. F. Vizbaras buvo sienų nustatymo komisijos pirmininkas iš Lietuvos pusės.

• **Jonas Šturas** magistro laipsniu baigė mechanikos inžineriją Illinois Technologijos institute.

• **Prof. K. Pakštas** pakviestas dirbti Kongreso bibliotekoje.

• **Amerikos Lietuvių Bendruomenė,** Cicero, Ill. apylinkė, išleido gausiai iliustruotą knygutę "50 metų spaudos laisvės sukakties paminėjimui". Redagavo Benys Babrauskas, dr. F. Kaunas ir J. Kreivėnas. Pradžioje — sukaktuvinių iškilmių programa, parapijos klebono kun. Ign. Albavičiaus žodis, Apylinkės valdybos pirm. J. Švedo paskatinimas sukaktį prasmingiau paminėti, B. Babrausko apžvalga spaudos draudimo laikotarpio ir lietuvių kovų dėl kultūros laisvės, pagaliau — atsiliepimai apie kūrybą dail. J. Pautieniaus, kurio paveikslų paroda atidaryta sukakties minėjimo proga. Jo paveikslų nemažai telpa ir sukaktuviniame leidinyje.

— **"Nemuno"** išleistas **L. N. Tolstojaus** veikalas **"Anna Karenina"** susilaukė susidomėjimo. Veikalas pavaizduoja rusų aristokratijos nuotaikas pabaigoje XIX šimtmečio, jų šeimų irimą, gilius psichologinius vienos tokios susipainiojusios šeimos pergyvenimus, ano meto rusų diduomenės pažiūras įvairiais gyvenimo klausimais. Veikalas skaitomas lengvai, intryga stipri, literatūrinė vertė augšta.

• **Teofilė Jurkūnaitė, Liudmila Petrauskienė, Ona Prunskytė** ir **Elena Repšienė,** visos dantų gydytojos, anksčiau išėjusios mokslus Lietuvoje ir Vokietijoje, atvykusios į JAV vėl stojo į Ilinois universiteto dentisterijos mokyklą, ją baigė ir birželio 18 dieną gavo dantų gydytojų diplomus.

HILL TOP RESORT
Atostogoms rezervuokite vietas anksti už žemiausias kainas. Puikūs kambariai, namukai, jei pageidaujama geriausias maistas. Vieta pobuviams. Klubai, biznierių grupės, piknikų grupės planuokite anksti. West Shore of Grass Lake. Matykite Charles Bieneman arba Frank Jarda, Richmond, Illinois. Tel. Richmond 803.

EDWARD THACKSTON
General Landscaping Service
Pertvarkymas, pilnas pasirinkimas pušų, krūmų ir medžių. "Patios" ir "Terraces". sėklos ir "Over-night" pievelės. "Blue Sod — Bent Sod", traša ir juoda žemė. Nemokami apskaičiavimai.
HEmlock 4-9055

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAI
Jokio įpareigojimo, gaukite apskaičiavimus nemokamai. Stogai dengiami ir pataisomi.
Visokių rūšių sheet metal darbai. Geriausios rūšies darbas.
J. M. ROLL ROOFING & SHEET METAL,
YArds 7-6345.

THE ALL FLEXALUM BLIND
Lengvai nuvalomos plastikos juostos ir virvelės. Mar-Proof-Snap-Back. Alumino "slate"; garantuotas mechanizmas — nebluks, trauksis ar tęsis. Pagal užsakymą pagaminamos šėtros. • Valymas • Stalams "Pads" • Pataisymai • Stiklo viršus.
SAcramento 2-4750
VI—LOR MFG. CO.
3521 W. Chicago Ave.

Geriausios rūšies darbui leiskite
ALLEN & SONS
Uždengti stogą. Visokių rūšių stogai, apmušimai, installacijos. Be jokių įsipareigojimų šaukite nemokamiems apskaičiavimams.
GRovehill 6-0249
6552 So. Maplewood Ave.

BEST WORKMANSHIP
UPHOLSTERING BY
NU-ART FURNITURE
Easy terms — Hours 9:30 to 5:30
2747 W. 11th St., Gary, Ind.
No obligation
Call Gary 3-0809

BRIGHTON PARKO VAISTINĖ
CHESTA PHARMACY
4143 S. Archer Ave.
YArds 7-4411
John Chesta R. Ph.
Sally Jacks R. Ph.
Williams Pauldon R. Ph.

PRADĖKITE ANKSTI
Roto-Tilling & Roto-Vating
pieveles ir čaržus. Taip pat traktorių aptarnavimas. Kreipkitės pas ekspertus, kurie atliks darbą už žemas prieinamas kainas. Be jokio įsipareigojimo šaukite dabar nemokamiems apskaičiavimams. FUlton 5-1324

RAY'S STANDARD AUTO. SERVICE
Where there is always service with a smile. Cleaning, washing and simonizing. Efficient service; free estimates; motor analysis by experts.
800 W. Hill Grove
Western Springs, Ill.
HEstnut 6-9804

DUBSKY'S DRUG STORE
1834 West 47 Street
Visoki vaistai ir vitaminai pagaminami
G. A. DUBSKY R. Ph.
A. M. DUBSKY R. Ph.
LAfayette 3-6250

CHINESE VILLAGE
Chicago's Finest Chinese & American Restaurant
Chop Suey, Chow Mein, Cantonese dishes. Orders put up to take home. Call
GRovehill 6-1669
New hours: Mon. — 11 a. m. to 10:45 p. m., Tues., Wed., Thurs., Fri. & Sun. 11 a. m. to 11:30 p. m. Sat. 11 a. m. to 12 midnight.
2447 West 63rd Street

RAY HARRINGTON
CATERER
We serve large or small groups... weddings, banquets, parties, council functions at a reasonable cost.
CORNED BEEF & CABBAGE
Is Our Specialty
2529 N. Milwaukee Ave.
ALbany 2-7773 ALbany 2-6059

JAU ATIDARYTAS!
NAUJAS IR GRAŽUS
ST. RITA K. of C. CLUB HOUSE
2809 W. 59th St.
Išnuomojamos salės įvairioms progoms: graduation pobūviams, showers, vestuvėms, susirinkimams ir t. t. Galima pamatyti kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 8 iki 10 val. p. p. ir sekmadieniais.
JOSEPH DELISI, CUSTODIAN
Telefonuoti: GRovehill 6-9275

Under New Management
MUSIC & FAVORS WEEK-ENDS
Music by Billy Reich and Orch.
L and M LOUNGE
Formerly the "47th Club"
R. Lelko and R. Majder, Props.
2649 W. 47th ST. LA. 3-9673

Atdara iki 4 val. ryto
Šeštad. iki 5 val. ryto
VAL HALLA LOUNGE
Laikykite šia vietą mintyje
Nes geresnė sunkiai surandama
3553 SOUTH HALSTED
VIrginia 7-8291
TELEVIZIJA

CHIEF EVERGREEN RESORT
MAUSTON, WISCONSIN
EASY TO REACH—ONLY 220 MILES FROM CHICAGO. The playground of Wisconsin—near the heart of the world famous Delis recreation area. Delicious food—superbly prepared. All modern conveniences. Congenial clientele. Restful, or exciting as you choose! Beautiful Private Swimming Pool on our grounds. Pure sparkling water. All sports. Good fishing, Golf, Riding stable, Dancing nearby. Cottages, Lodges or Hotel with meals $45 to $52.50 per week. Opens May 29th. Reserve early—Wire or phone 3-1431, Mauston, Wis. Write for folder.

STOP AND SEE US
No waiting — One hour service
BRAKE LINING
BOND Linings for 20% longer life as low as $18.95. Drum cut $1.00 each.
Free adjusting and wheel packing
1 YEAR GUARANTEED
22 years of dependable service
Open to 6 P. M.
ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison SPring 7-5959
Open Saturdays until 4 P. M.

Viskas jūsų patogumui
Praleiskite savo atostogas su mumis
SHERWOOD PARK, CEDAR LAKE
Laiveliai, šokiai, žvejojimas, maudymosi. "Sightseeing" laiveliai išplaukia kiekvieną valandą. Geo. Rox, savininkas. Prieinamos kainos.
DIDELĖ VIETA PIKNIKAMS
Židiniai, gražūs medžiai, daug paūksmės. 1500 pėdų paplūdymis
Pliažus dižuruoja skenduolių gelbėtojai
OFFICE LAKE VILLA 6-2241
Rezidencija: LAKE VILLA 6-1661

DINE
JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

Vestuvėse, krikštynose, pobūviuose ir namuose tinkamiausia vartoti yra —
LIETUVIŠKI SALDAINIAI
KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAIS ŠOKOLADINIAI
VAISINIAI, ŠALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys
Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuvėse. Prekybininkai užsisakykite tiesiai iš gamyklos.
Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

THE MODERN TEACHING SISTERHOOD
SISTERS OF ST. LUCY FILIPPINI
teach in grade and high schools and establish mission centers where they do social work, teach Catechism, dramatics, fine arts, music, sewing and cooking.
Here at Villa Walsh there is a Juniorate for girls under fifteen years of age. A candidate becomes a postulant at 15. After a year she is invested and spends there three more years in the novitiate, preparing herself to help untold thousands know God, live better and happier with Him!
WE INVITE YOU!
to send for your packet of picture folders, booklets, and full information about this wonderful work.
Mother Provincial,
RELIGIOUS TEACHERS FILIPPINI
VILLA WALSH, MORRISTOWN, N. J.

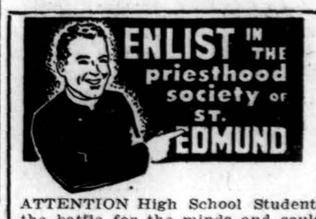

COLLEGE
JUNIOR SEMINARY
Affilliated with
ST. MICHAEL'S COLLEGE
ATTENTION High School Students! "Come Follow Me". Join Christ in the battle for the minds and souls of men.
Opportunities to become a missionary, teacher, preacher, parish priest, lay brother. Full information without obligation. Write today Dept. 'L'
REV. E. P. GALLIGAN, S. S. E., VOCATIONAL DIRECTOR
ST. MICHAEL'S COLLEGE, WINOOSKI (17), VERMONT

THE HOME MISSIONS NEED YOU!
THE JOSEPHITE FATHERS ARE SEEKING MORE VOCATIONS FOR THE NEGRO HOME MISSIONS
Do you know that the Josephite Fathers give Spiritual Care to 139,000 Colored Catholics — but more than Seven Million American Negroes attend No Church?
Are you a boy or young man with exalted ambition? Will you volunteer to be a Josephite Missionary to help teach Religion to these 7,000,000 people?
WHY NOT WRITE TODAY FOR THE JOSEPHITE BOOKLET...
on the Priesthood to: Rev. Benjamin Horton, S. S. J. 1130 N. Calvert Street Baltimore 2, Maryland
on the Brotherhood to: Rev. Patrick Veale, S. S. J. St. Joseph's Seminary Washington 17, D. C.

Per 42 metus parduoda geriausius baldus.

Budrikas

3241 SOUTH HALSTED STREET

IŠPARDUODAMOS:

visos prekės baldų, elektrinių daiktų, televizijų, radijų ir brangenybių. Nuo 30% iki 70% NUOLAIDŲ, kad padaryti vietos naujom prekėm.

Žymių vardų: Kroehler, Pullman, Simmons, Lloyds, Lees, Sealy, Universal, Hoover, General Electric, Philco, Zenith, RCA Victor, Admiral, Crosley, Kelvinator, Norge ir daugelis kitų.

CASH ARBA IŠMOKĖJIMAIS!

Teisingas pasiūlymas nebus atmestas!

MIEGAMOJO SETAI:

4 gab. silver Mink on Morracco Sand, $399 vertės, už	$199.95
3 gab. riešuto miegamojo setas, $219 vertės,	$125.00
3 gab. blond ir ąžuolo miegamojo setas, $189 vertės, už	$115.00
4 gab. Seeling mieg. setas, Down Oak, modern., $895 vertės	$395.00
4 gab. White Wine mieg. setas su vanity, $369.50 vertės, už	$175.00
4 gab. Alberts Golden Sand mieg. estas, $739 vertės, už	$380.00
4 gab. Basic Witz Imperial setas, $675 vertės, už	$290.00
3 gab. mieg. setai, $149 vertės, už	$79.00
4 gab. Cherry Wood Mahogany mieg. setas, $495 vertės, už	$200.00
4 gab. West Michigan Falcon setas, $499 vertės, už	$250.00
4 gab. Alberts Imperial Gold mieg. setas, $599 vertės, už	$369.00
3 gab. Blond mahogany, ąžuolo ar riešuto miegamojo setas, vertės iki $250, už	$89.00
3 gab. French Louis XIV riešuto custom setas, $950 vertės	$345.00

SEKLYČIOS SETAI:

2 gab. Matlaise on Frieze Pullman išdirbystės custom seklyčios setas, $689 vertės, už	$359.00
2 gab. Kroehler frieze, įvairių spalvų, $229 vertės, už	$109.00
2 gab. Frieze su springsais arba guma viduje, $369 vertės	$175.00
gab. Rose on Gold "metalic curved section", $495 vertės	$299.00
2 gab. 100% nylon, $375 vertės, už	$199.00
2 gab. nylon, įvairių spalvų, tiktai po	$149.00
2 gab. Diamond seklyčios setas, brocatelle, $350 vertės, už	$155.00
2 gab. Sleeper ir kėdė, Kroehler, $350 vertės, už	$239.00
2 gab. Pullman sleeper ir kėdė, $509 vertės, už	$305.00
2 gabalų seklyčios setas, vertės $159, už	$79.00
3 gabalų sectional, vertės $149, už	$69.00
3 gab. plastika uždengtas sectional, $219 vertės, už	$79.50
2 gab. Traditional brocatelle uždengtas, $400 vertės, už	$195.00
2 gab. Traditional frieze uždengtas, $299.95 vertės, už	$165.00
2 gab. Nylon brocatelle uždengtas, $460 vertės, už	$219.00
2 gab. Matlaise traditional, $419 vertės, už	$209.00
2 gab. Traditional seklyčios setas, $331 vertės, už	$149.00

SOFOS:

Traditional brocatelle sofa, $249 vertės, už	$109.00
Traditional frieze uždengta sofa, $199 vertės, už	$85.00
Traditional sofa, brocatelle uždengta, $169 vertės, už	$75.00
French Camel back brocatelle sofa, $299 vertės, už	$69.00

VALGOMOJO SETAI:

9 gab. Duncan Phyfe mahogany Imperial valgomojo kambario setas, $695 vertės, už	$325.00
9 gab. Rosewood mahogany Blowing Rock, $989 vertės, už	$600.00
9 gab. Mahogany valgomojo setas, $359 vertės, už	$239.00
9 gab. blond "blow glass china" valg. setas, $689 vertės, už	$425.00
9 gab. Modern blond ar mahogany valg. setas, $650 vertės	$419.00
7 gab. ąžuolo valg. setas su "pedal base" stalu, $495 vertės	$199.00
7 gab. Duncan Phyfe mahogany valg. setas, $339 vertės, už	$229.00
Didelės "blown glass credenzas", $359 vertės, už	$193.00
Mahogany credenzas, $299 vertės, už	$169.00
Plastika uždengtas credenzas, $29.50 vertės, už	$14.00
Mahogany buffet, $199.95 vertės	$98.00
Blond buffet, $99 vertės, už	$69.00

KAURAI:

Axminster 9×12 kauras, $79.50 vertės, už	$49.50
Axminster 9×12 kauras, vertės iki $69.50, už	$39.50
"Wool face" kaurai, 9×12, $59.00 vertės, už	$37.50
Wilton kaurai, 9×12, $189 vertės, už	$119.00
Wilton kaurai, 9×12, vertės $119, už	$69.50
Wilton kaurai 9×12, vertės $109, už	$60.00
9×9½ kaurai, Wilton, $119 vertės, už	$29.50
9×8½ Wilton kaurai, vertės $99, už	$45.00
9×6 vilnoniai kaurai, vertės $99, už	$29.50
9×12 "wool face" kaurai. Spec. parduodami. Pasirinkimas	$19.95
9×12 "Rug pads, specialiai po	$4.95
9×12 linoleum kaurai, vertės $9.00, po	$4.50
12×15 Wilton kaurai, $300 vertės, už	$139.00
12×15 kaurai, vertės $175, už	$79.00
8.3×10.6 kaurai, vertės $125, už	$65.00
27 col. karpetas, $3.95 jardas, dabar po $2.25 už jardą	
27 col. karpetas (runner), $2.95 jardas, dabar $1.25 už jardą.	
27 col. karpetas (runner), $4.95 jardas, dabar $3.50 už jardą	

GAZINIAI IR ELEKTRINIAI PEČIAI

Athens 6 degintuvų anglims ir medžiu kurenti pečius su karštam vandeniui tanku, $120 vertės, už	$59.00
Apartmentui 4 degintuvų gazo rangettes, vertės iki $90, .. už	$49.50
Homestead Deluxe gazinis pečius, $249 vertės, už	$129.00
RCA Estate pečiai, vertės iki $239, už	$149.00
Modern Maid CP Deluxe pečius, stiklo durys, $289 vertės, už	$169.00
Universal Deluxe gazinis pečius, $229 vertės, už	$139.00
Magic gazinis ir kombinacijos pečius, $329 vertės, už	$219.00
GE elektrinis pečius, $269.50 vertės, už	$149.00
GE elektrinis pečius, Deluxe, su giliu šuliniu, $369 vertės, už	$249.00
4 kambarių aliejaus šildytuvas. Specialus, $69.50. Dabar	$39.50

GAZINIAI ŠILDYTUVAI:

Comforter, 3 kambarių, 30.000 BTU, už	$19.50
Oakland, 3 kambarių dydžio, 35,000 BTU, už	$29.50
Monogram, 3 kambarių dydžio, 35,000 BTU, už	$79.00
Magic Chief, 5 kamb. dydžio gaz. šildytuvas, $135 vertės, už	$89.50
Florence, 6 kamb. dydžio gaz. šildytuvas, $129 vertės, už	$89.50
Siegler, 5 kamb. gaz. šildytuvas, $259 vertės, už	$169.00

ELEKTRINIAI VĖDIKLIAI:

10 colių sukiojami elektriniai vėdikliai, specialiai	$9.95
12 colių sukiojami elektriniai vėdikliai, specialiai	$12.95
16 colių sukiojami elektirniai vėdikliai, specialiai	$19.95
General Electric "Chest type freezer", $299 vertės, už	$225.00
Homestead šaldytuvas, $395 vertės, už	$199.95
7 kub. pėdų šaldytuvas, $199.95 vertės, už	$139.95

AIR CONDITIONERS:

Admiral, 1/3 arklių jėgos, Deluxe	$165.00
Philco ½ tonos, vertės $299.95, už	$225.00
General Electric ¾ arklių jėgos, $399.95 vertės, už	$269.50
Homestead ½ arklio jėgos, $299.95 vertės, už	$175.00

DULKIŲ VALYTUVAI:

Hoover specialus už	$15.00
Apex Canister Mod. Vertės $59.50, už	$19.95
Eureka Upright, vertės $69.50, už	$39.00
Hoover "tank type", $79.95 vertės, už	$49.00
General Electric, vertės $69.95, už	$39.00
General Electric, vertės $89.95, už	$44.00
Royalair "tank type", vertės $59.95, už	$15.95
House Maid upright valytuvas su priedais	$24.95

TELEVIZIJOS SETAI — 24% IKI 51% NUOLAIDŲ

17 col. TV setas, stalo modelio, vertės $200, už	$98.00
17 colių TV setas, console, reg. $250, už	$129.00
21 col. TV stalo modelio, mahogany, $250 vertės, už	$139.00
21 col. TV setas, "3 way radio-phonograph comb.", už	$225.00
24 col. TV setas, console, reg. vertė $425, už	$199.00
"3 way portable" phonographas, už	$16.00
AM and FM 7 lempų radijai, už	$29.00
Elektrinės plovyklos, reg. vertė $129, už	$77.00
Mažosios plovyklos, reg. kaina $49, už	$29.00
Prosyjimui magliai, reg. kaina $89, už	$49.00

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted Street

ATDARA SEKMADIENĮ NUO 11 IKI 5 VAL. PO PIETŲ
Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 ryto iki 9:30 val. Kasdien nuo 9—6

Žymaus profesoriaus mirtis

Waldemar Gurian, 1902 — 1954

PROF. STEPONAS KOLUPAILA, Notre Dame

Netikėtai (V. 26) mirė nuo kraujo išsiliejimo į smegenis pasaulinio garso politikas, Notre Dame universiteto profesorius, Waldemar Gurian. Jis buvo nuvykęs poilsio į vasarvietę South Haven, Mich., ir čia buvo pakirstas staigios mirties. Su juo netekome vieno žymiausių kovotojų prieš pasaulio marą — komunizmą. Jo vardą ne kartą minėjo ir "Draugas".

W. Gurian gimė Petrapily vasario 13, 1902. Po revoliucijos atsidūrė Vokietijoje, kur studijavo sociologiją Berlyne ir Koelne: jo mokytojai buvo Max Scheller ir Karl Schmitt. 1923 metais, tik 21 metų amžiaus, Gurian gavo filosofijos daktaro laipsnį Koelno universitete. 1923 — 1925 metais jis buvo "Koelnischer Volkszeitung" redaktorium. Toliau, per 9 metus jis dėstė Berlyno Politinių Mokslų mokykloje. Kilimo iš žydų, Gurian priėmė R. Katalikų tikybą ir vedė vokietę. Viena iš pirmųjų jo knygų buvo "Hitleris ir krikščionys": kai Hitleris paėmė valdžią, Gurianui teko bėgti į Šveicariją 1934 metais, o 1937 metais jis buvo pakviestas į Notre Dame universitetą, kur veikė per 17 metų, ligi nelauktos mirties.

Dr. Gurian išleido kelis didelius veikalus, kurių dalis buvo išversta ir į kitas kalbas. Svarbiausi: Bolševizmas, įvadas į sovietų komunizmą, Bolševizmo ateitis, Marksizmo kilimas ir smukimas, Bolševizmas, teorija ir praktika. Šį pavasarį, drauge su M. Fitzsimons, jis išleido knygą "Katalikų Bažnyčia pasaulio politikoje".

Prof. Gurian buvo pripažintas dideliu autoritetu XX amžiaus gėdos problemose — komunizme, fašizme ir nacizme. Jis skaitė paskaitų įvairiomis progomis, tiek J. A. V., tiek Vokietijoje ir Prancūzijoje. Be eilinių paskaitų Universitete, kur jis dėstė Tarptautinius santykius, Tautinės politikos pagrindus, Sovietų valdžią, jis buvo direktorium Tarptautinių santykių instituto, kuris rengdavo kasmet svarbių diskusijų ciklus įvairiomis gyvybinėmis temomis. Apie tas diskusijas "Draugo" skaitytojai būdavo gerai informuojami. Institutas rėmėsi Rockfellerio fondo materialine parama. Institutas leido rimtą politikos kvartalinį žurnalą "Review of Politics" ir atskiras knygas.

Kiekvieną vasarą prof. Gurian nuvykdavo į Europą, kur skaitė viešas paskaitas įvairioms organizacijoms ir Vokietijos universitetuose. Jis pasižymėjo dideliu darbštumu ir darbo našumu, pats veikė labai energingai ir sugebėdavo pritraukti prie darbo kitus. Nelengvas buvo jo darbas, ypač karo metu, kada visiems amerikiečiams buvo skiepijamos simpatijos ne tiek sąjungininkams rusams, kiek idėjiniams priešams komunistams. Tik dabar matome, kiek buvo persisunkusi nuodais Amerikos visuomenė ir valdžia, kaip sunku jas pagydyti nuo "ružavos ligos". Prof. Gurian ne be pagrindo skundėsi visuomenės atsilikimu ir nejautrumu mirtino pavojaus akivaizdoje. Jis nuveikė didelį darbą, kurio rezultatai dar paaiškės vėliau.

Mes, lietuviai, komunizmo ir nacizmo aukos, tinkamai vertiname didelio kovotojo atliktą darbą, ir jį tęsime toliau ligi pergalės. Žiauri mirtis išplėšė vieną vadą iš mūsų bendro fronto, bet frontas lieka ir laikysis. Idėjos, jei didžios, nemiršta, kaip žmonės...

Jonas Švedas

Amer. Liet. Bendr. Cicero apyl. valdybos pirmininkas; jam rūpinantis buvo surengta spaudos ir meno paroda.

KRONIKA

• **Prof. Ignas Šlapelis** baigė rašyti ir atidavė spaudai knygą apie didžiojo žmonijos genijaus Leonardo da Vinči gyvenimą ir darbus. Knyga bus apie 300 psl. ir iliustruota jo darbų fotografijomis, jo studijomis ir brėžiniais. Leidžia knygų leidykla **Terra**, išeis dar šį rudenį.

Platesnio veikalo apie Leonardo da Vinči gyvenimą savo kalboje dar neturėjome, nors apie jį buvo rašyta daug ir įvairiomis progomis. Prof. Ignas Šlapelis pirmasis mus taip plačiai supažindina su juo, kaip su menininku, mokslininku ir žmogumi, knygoje duodamas taip pat plačią jo gyvento laikotarpio apžvalgą. Knyga parašyta giliu įsijautimu į Leonardo da Vinči ir jo gyvento laikotarpio smulkmenas.

• **Jono Aisčio** knyga **Apie laiką ir žmones** šią savaitę išeina iš spaudos. Knygą išleido **Terra**. Viršelio aplanką piešė dail. Romas Viesulas. Jonas Aistis šioje knygoje prisiminimų forma pasakoja apie neseniai praėjusius laikus, apie mūsų žinomuosius žmones, apie menininką ir jo kūrybą, visa pertiekdamas puikiu stilium ir nuostabiu pasakotojo talentu, su smulkmenomis, su lengva šypsena, su didele meile gyvenimui ir žmogui. Knygoje skaitytojas ras ir Papilio arą Kazį Binkį, ir šaunųjį Antaną Miškinį, ir jo ožkabarzdį Liudą Girą su smarkiąja Brone Giriene, ir daugelį kitų, vienas po kito pasitraukusių iš gyvenimo mūsų žmonių, palikusių giliai įspaustus pėdsakus mūsų šalies kultūroje.

• **Dailininkės Ados Korsakaitės** ir Lita Rocha kūrinių paroda vyko Immaculate Heart kolegijos patalpose, Los Angeles, Calif. Daugelis Ados išstatytų darbų buvo atžymėti premijomis bei diplomais anksčiau vykusiose parodose. Lietuvių ir amerikiečių visuomenė šią parodą gausiai lankė.

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET". TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONŲ TAISYMAS
JONAS GRADINSKAS
J. G. Television, 944 W. 35th Pl.
Telefonas FRontier 6-1998
"Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!"

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir p... tarpirščių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedervinių, odos išbėrimų ir t.t., taipgi tinkamas vartoti vaikučiam kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra gera gyduolė visų išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25 ir $3.50. Pirkit vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse — Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į:

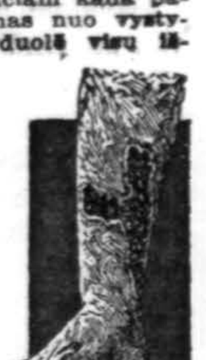

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

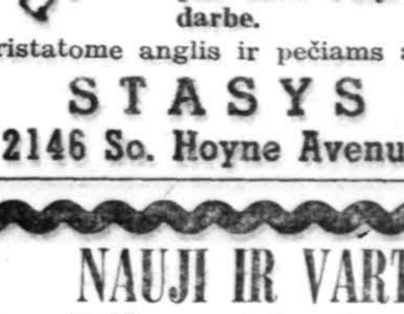

MES PERKRAUSTOME JŪSŲ baldus saugiai keletą blokų arba kelias dešimt mylių

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turiu daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.

STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue Tel. VIrginia 7-7097

Didelis Vasarinis IŠPARDAVIMAS!

Gavome didelį kiekį naujų vasarinių rūbų ir baltinių ir parduodame sumažintomis kainomis

Taipgi turime visokį pasirinkimą reikalingų dalykų: vyrams, moterims ir vaikams ir namų reikalams: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kitų dalykų.

Kviečiame atsilankyti, būsite patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

Joseph's Dry Goods Store
3218 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS

NAUJI IR VARTOTI AUTOMOBILIAI

Prieinamos kainos, geras patarnavimas, garantijos ir visokių dokumentų sutvarkymas.

LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ PREKYBA
HARMONY MOTORS, INC.

Kviečiame visus savo klijentus bei automobiliais važinėjančius lietuvius atsilankyti į naujai pastatytą taisymo dirbtuvę. Turime moderniškiausius elektroninius aparatus nureguliuoti motorus bei hidrolinius įrankius atlikimui visų karoserijos darbų. Pritytę ir sąžiningi mechanikai, vadovaujant Albertui Rutkauskui sutvarkys jūsų sugedusį motorą arba sudaužytą mašiną greitai ir nebrangiai. Taip pat norime pranešti, kad Harmony Motors, Inc. įsigijo automobilių vilkiką (tow-truck) ir jei jūsų automobilis sustotų ar ištiktų nelaimė telefonuokite į Harmony Motors ir mes tuojau atvyksime ir pagelbėsime jums visose jūsų bėdose.

Visiems atvykusiems apžiūrėti mūsų naują garažą bus duodama dovanų.

5805-07 S. WESTERN AVE. REpublic 7-6480
TOLIUS ŠLUTAS, pres.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. ČESAS — A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KEnwood 8-3092

SPECIALUS NUPIGINIMAS !

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711

Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"

11 dalių miegamojo baldai tik už $149.00

Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.

Užeikite į
LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE:

TURTAS — $44,000,000.00

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,600,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

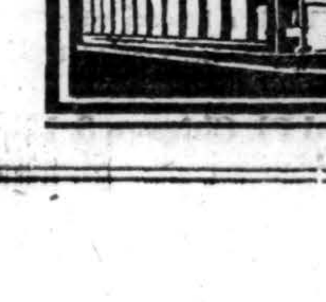

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite:

ANTANAS VILIMAS

1841 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL.
ROckwell 2-2282

Literatūros istoriko sukaktis

A. TYRUOLIS, New York, N. Y.

Deus nobis haec otia fecit.
Virgilijus

Žinomas austrų literatūros istorikas Juozas Nadleris šiom dienom sulaukė 70 metų amžiaus. Savo literatūros darbais jis pagarsėjo ir platesniam literatūros mokslo pasauly. Teko jam turėti reikalų ir su lietuviais ir nekartą būti Lietuvoj. Tad būtų pravartu bent trumpą žvilgsnį mesti į jo kaip literatūros istoriko kelią ir į jo santykius su mūsų kraštu.

Ne vien literatūros istorijos autorius

Kurie dar Lietuvoj apie Nadlerį žinojom, buvom daugiausia įsitikinę, kad jis tėra naujos, keturtomės vokiečių literatūros istorijos, pavadintos kilčių ir sričių vardu, autorius. Tas didžiulis darbas lyg ir nustelbdavo kitus du taip pat reikšmingus veikalus apie austrų ir šveicarų literatūrą. Būtų ir politiškai neteisinga tų dviejų tautų literatūras subrukti į vokiečių literatūros rėmus. Nadleris to ir nedarė, gerai suprasdamas tautų interesus.

Ką tik išėjusiame bibliografiniame veikalėly "Mažas epilogas" (Das kleine Nachspiel) J. Nadleris savo literatūros istoriko veiklą taip apibūdina: "Kiekvienam laukui po akmenėlį — jau nuo mažumės apie tai svajojau. Mano gyvenimas taip vystės, kad savo tikslą galėjau pasiekti. Ir taip ėjo iš eilės: 'Literatūros istorijos mokslas', bendroji keturių tomų literatūros istorija, atskiros Austrijos ir Šveicarijos literatūros istorijos, trys Grillparzerio, Hamanno ir Weinheberio biografijos, dvi Hamanno ir Weinheberio veikalų laidos. Nemanau, kad begalėčiau būti vadinamas vien literatūros istorijos autorium" (p. 120).

Mūsų kaimynas Karaliaučiuje

Nesuklysim pasakę, kad Nadleris bus vienas europietiškiausių literatūros istorikų. Gimęs Čekijoj, jis Austrijos pilietis ir vokiečių literatūros istorikas. Trylika metų dėstęs literatūros istoriją Šveicarijos Freiburge, nuo 1925 m. persikėlė į Karaliaučių ir tapo mūsų kaimynu.

Nevienas mūsų galbūt dar atsimename Nadlerio paskaitas Kaune 1930 m., jo svečiavimąsi mūsų universitete ir seminaruose. Minėtoj knygutėj pats Nadleris rašo: "1930 gegužės pabaiga: Kaunas (čia lietuviška transcripcija, kitur tekste ir Kauen, A. T.), viena vieša paskaita, viena didžiojoj universiteto salėj. Susitikimas Kaune su mano friburgiškiais mokiniais. Lietuvos katalikų sluogsniams pageidaujant: tarpininkavimas Užsienių Reikalų Ministerijoj. Veltui." (p. 139).

Be abejo, Nadlerį norėta pasikviesti svečio profesoriaus teisėmis, kaip tat buvo padarę Dorpato ir Rygos universitetai. Po tokio mūsų vyriausybės "žygio" jo santykiai su Lietuva gal ir nebebuvo tokie šilti, bet nešalti jie buvo su atskirais Lietuvos mokslo žmonėmis ir su studentais. Kas nežino Nadlerio vasarinių vokiečių kalbos kursų Karaliaučiuje, į kuriuos vykdavo mūsų studentai? Buvo vertingas dalykas pagilinti studijas pas to garso mokslo žmogų.

Nepakeliui dėl krikščioniškojo idealizmo?

Šio rašinėlio rėmai neleidžia nagrinėti mūsų ano meto valdžios pasielgimo pagrindiniau. Bet priežastis bus glūdėjusi Nadlerio pasaulėžiūriniame nusistatyme, ne jo "nacionalinia me pavojingume". Nacių laikais vokiečiuose jis buvo ir pageidaujamas, ir nepageidaujamas. Pageidaujamas, kad savo literatūros istorijoj iškėlė tautinį elementą, nepageidaujamas, kad kilčių ir sričių (Staemme und Landschaften) vardai tą elementą skaido. Dėl to ir jo literatūros istorijos pirmykštis vardas buvo pakeistas į "tautos" vardą. Tai turėjęs padaryti įsa-

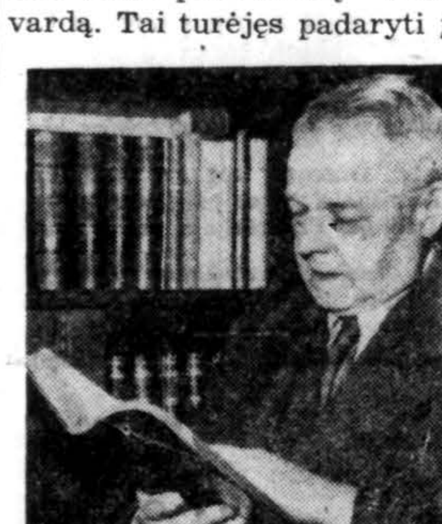

Prof. J. Nadleris

komas, ne laisva valia, kaip ne vienas ir mūsų tuo metu buvome manę. "Bet ir taip nusikalsta literatūros istorijai", sako pats Nadleris.

Būdamas katalikiškai išauklėtas, Nadleris, jau Vienos universitete dirbdamas (kur po šešerių metų buvo persikėlęs iš Karaliaučiaus), negalėjo neklіūti naujiesiems krašto "ponams". Dėl to vienas jų rašė "Jo darbas tuo pažymėtinas, kad apima milžinišką medžiagą. Dvasiškai Nadleris stovi ant krikščioniškojo idealizmo pagrindų ir todėl aš atsisakydavau profesorių Nadlerį kviesti paskaitom. Kaip tik dėl to, kad profesorius Nadleris turi nepaprastai daug žinių, jis ypatingai pavojingas, nes visa, ką jis neša, neš taip, kad galų gale viso veikimo priežastimi pripažins antžmogišką ir antgamtišką jėgą". (ib., p. 128).

Taip pat tremtinys

Bėgimų nuo karo baisumų Nadleris yra patyręs kaip ir mūsų ne vienas. Tiesa, jis dabar vėl yra grįžęs į savo Vieną, bet tam tikrą laiką turėjo praleisti Šveicarijoj, kur buvo atskirtas nuo savo šeimos ir neteko žmonos, kai buvo besibaigiančio karo nuo jos atskirtas. Dėl to ir vargus tų mūsų pabėgėlių, kurie dar pas jį studijavo, suprato gal geriau nei kas kitas. Užteko jam žinoti, iš kur esi, kad gautum mokslo darbą, susijusį su tavo gimtuoju kraštu.

Paskutiniu metu, būdamas atskirtas nuo artimesnio kontakto su lietuviais, jis jau nebežinojo likimo ir kaikurių savo studentų, kurie buvo jau tapę žinomais žmonėmis. Dėl to ir laiške šių eilučių autoriui prof. Nadleris teiraujasi: "Kur da bar dr. Skrupskelis?" Jam dar nebuvo žinomas likimas tolimajame Sibire nuo sunkios ir šaltos rankos vieno jo gabiausių ir žinomiausių studentų, daug žadėjusio mokslo vyro...

Vieta literatūros mokslo istorijoj

Etnologiškai geografinis kilčių bei sričių literatūros mokslas, Nadlerio išdirbtas, bus turbūt pats naujausias metodų grandinėj. Įtakingumo atžvilgiu tas metodas, žinoma, stovėtų pusiaukelėj tarp istoriškai filologinio W. Schererio ir psichologiškai idealistinio W. Dilthey metodo. Tačiau Nadleris dar teberašė pirmąjį savo literatūros istorijos tomą, kai Dilthey mirė (1911).

Nadlerio metode, pagrįstame daugiau pagal biologinius tyrinėjimus, įžiūrima dabar ir tam tikros aplinkos įtakos ta prasme, kad jis veikiau prasidėjo nuo Schererio nei Dilthey. O. Wirth sako: "Neišdildomas nuopelnas Augusto Sauerio, Schererio mokinio, kad jis paruošė bazę etnografinei literatūros interpretacijai" (Scherer, Nadler and Dilthey as literary historians, Chicago 1937, p. 21). Saueris buvo Nadlerio mokytojas.

Todėl literatūros kritikų nurodoma, kad daugiau išliekančios vertės turės ne tiek šis naujas metodas, kiek milžiniškas medžiagos sukaupimas (nežinomų autorių iškėlimas ir tt.) teorijai paremti. Pati gi ji yra įdomi ta prasme, kad "plėšia dirvonus", atidengia veikmes ir įtakas nuo seniausių laikų, atsisakydama pozityvistinio medžiagos kaupimo, bet ir nesileisdama į psichologinį bei idėjinį veikalo aiškinimą, kai jau jį išaiškina kiti pagrindai (pristigus tų "pagrindų", kartais pereinama ir į įprastinį veikalo aiškinimą, pvz. pagal kurios nors "mokyklos" susidarymą).

Nadlerio metodas tebestovi anų minėtų dviejų vidury dar ir ta prasme, kad pozityvistinis yra jau aiškiai atgyvenęs ir pasenęs, o Dilthey manifestuoja (Gundolfo veikalai apie Goethę ir Georgę, Walzelio "žodžio menas", Stricho stilistinis nagrinėjimas ir tt.). Būdingu Dilthey psichologiniu stiliumi ("impresionizmu") pasižymi ir Nadler veikalai kalbos atžvilgiu.

Tik ateinantieji dešimtmečiai galės parodyti tikrąją Nadlerio etnologiškai geografinio metodo vietą. Atsimenant tautines aspiracijas šių dienų pasauly, gali būti pramatomas ir visuotinesnis jo pasireiškimas.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki $10,000
Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augštus dividendus
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

JEANS RESTAURANT
2532 S. California CL 4-0278
Now open Sunday 12 to 7 P. M.
Weekdays From 7 A. M. to 1 A. M.
A fine variety of Sea Foods and Steaks. We also serve choice Cocktails — Liquors. Reservations for small parties invited.

Priruoškite Savo Automobili Dabar
- Motorų "tune-up"
- Stabdžių aptarnavimas
- Vairo patikslinimas
- Karburatorių ir
- Generatorių pataisymai
- Automat. transmicijos aptarnavimas

E and R AUTO SERVICE
Elmer J. Wangerow, Prop.
6434-38 S. KEDZIE AVENUE
WAlbrook 5-8314
Complete Studebaker Service

MOVING MOVING
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
Ilgų metų patyrimas — Pigus sąžiningas patarnavimas.
Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai, kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai yra apdrausti — inšiurinti
J. NAUJOKAITIS
2022 W. 69th St., Chicago, Illinois
Telef. WAlbrook 5-9209

MŪSŲ GERIAUSI LINKĖJIMAI VISOM BIRŽELIO MĖNESIO NUOTAKOM !

Mūsų Vestuvinė Dovana Jums:
Už $119.00 spyruoklinis matrasas ir "box" spyruokliai kuomet pirksite bet kurį miegamąjį komplektą iš mūsų puikaus rinkinio geros kokybės moderniškų, tradicinių "French Provincial" arba klevo medžio baldų už kainas, kokias jūs norite mokėti.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. Western Ave. (Priešais Sears)
Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak.

CONRAD'AS - FOTOGRAFAS
(LIETUVIS)
Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.
414 WEST 63rd STREET
Tel. ENg. 4-5883 arba ENg. 4-5840

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš toli ir artimų atstumų.
Telef. SE. 3-2146
arba BI. 7-7075
1835 CANALPORT

LIETUVIŠKĄ DUONĄ, TORTUS, PYRAGAIČIUS
ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepėjas—specialistas ALEKSAS GAIDJURGIS
STAR BAKERY
738 West 31st Street Telef.: CAlumet 5-2173
(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted Street)
PRIIMAMI ĮVAIRŪS SPECIALŪS UŽSAKYMAI

SEGHETTI TRAVEL BUREAU
2451 S. Oakley Ave. — Tel. YArds 7-3278
MES PARŪPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.
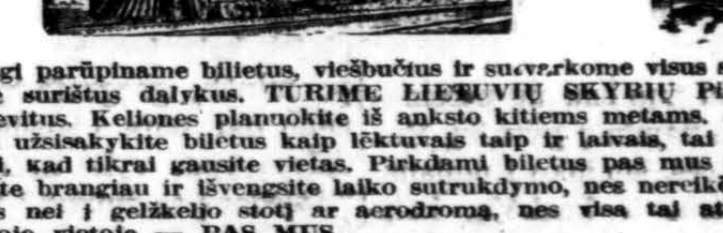
Taipgi parūpiname bilietus, viešbučius ir sutvarkome visus su kelione surištus dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ Pildome afidevitus. Keliones planuokite iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsisakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemokėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdymo, nes nereikės lankytis nei į geležkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

FALSE TEETH
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi, o nuotrupos išlyginamos
— 1 valandos darbas —
State Dental Plate Laboratory
1635 W. 47th St. YArds 7-4499
944 W. 63rd. WAlbrook 5-2558
639½ W. 63rd St. WE 6-2608

FALSE TEETH
Laisvi ar nepritaikyti?
— 1 valandos darbas —
Cleveland Dental Plate Laboratory
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

FALSE TEETH
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi, o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
A-1 Dental Plate Laboratory
22 W. Madison, Room 223, DE 2-6804
1587 W. Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-7241

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad ir šeštad. 9 v. ryto iki 4:30 p. p. Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d. Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

T.T. MARIJONAI IR MARIANAPOLIO KOLEGIJOS RĒMĖJAI ŠVENTAISIAIS MARIJOS METAIS
Skelbia
Lietuvių Dieną - - - Pikniką
SEKMADIENĮ, LIEPOS–JULY 4, 1954
(FOURTH OF JULY)
MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE
THOMPSON, CONNECTICUT
- 11:00 VALANDĄ IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS
- PAMOKSLĄ SAKYS d. g. KUN. DR. K. MATULAITIS, MIC.
- MARIJOS METŲ RELIGINIS PAMINĖJIMAS
- ŠV. JUOZAPO PARAP. CHORAS iš WATERBURY, CONN.
- WORCESTERIO LIET. DRUM and BUGLE CORPS
- SO. BOSTONO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ
- CHORAS—DAINOS—PASILINKSMINIMAI — LAIMĖJIMAI
- 4:30—8:30 ŠOKIAI — GROS BOB ZINKUS ORKESTRAS
- ĮĖJIMAS 25c — FREE PARKING

Tėvai Marijonai nuoširdžiai kviečia savo rėmėjus ir visus Lietuvius dalyvauti šiame milžiniškame parengime

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKIT ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ BEI SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoj
KASDIENĄ ČIA RASITE
DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
LENGVI ISMOKĖJIMAI PRITAIKÔMI VISIEMS

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

TAUPYKITE
ATEICIAI PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION ★ JOHN PAKEL, Prezidentas ★ 6234 So. Western Ave. • Tel.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Reikalingiausias vadovėlis

Jau atspausdinta antroji Kregždutė

A. P. BAGDONAS, Chicago, Ill.

A. Rinkūnas, **Kregždutė II** dalis.

Skaitymai, aplinkos ir tėvynės pažinimas pagal naująją J. A. V. ir Kanados lituanistinių mokyklų programą. Bostono lietuvių mokytojų leidinys, Boston, Mass., U. S. A. 1954.

Mūsų lituanistinės mokyklos visą laiką tremtyje jautė gerų vadovėlių stoką. Ypač trūko pradedantiems tuoj po pirmamokslio, vos pramokusiems skaityti. Šią spragą teko užkimšti žinomam pedagogui A. Rinkūnui. Paruošęs I-ją "Kregždutės" dalį, jis neužtruko ilgai ir su antrąja dalimi, kuri skirta II ir III-jam skyriui. Šis vadovėlis suskirstytas į 3 dalis: 1. Aplinkui mus, 2. Čia ir ten ir 3. Keliaujamė. Nors turinyje yra dar atskirai atžymėta ir ketvirtoji — "Įžymybės", bet tekste ji sulieta su trečiąja dalimi. Mano nuomone, turinyje ji išskirta per neapsižiūrėjimą, nes pagal duodamą medžiagą ji pritampa pilnai prie trečiosios dalies. Tiesa, pabaigoje sumažintu šriftu pridedamos metodinės pastabos, skirtos mokytojui padėti geriau susiorijentuoti patiektoje medžiagoje.

Dabar apie kiekvieną dalį.

Pirmoji dalis — aplinkui mus — pradedama straipsneliu — mūsų giminė.

Tai supažindinimas su šeimos nariais ir giminėmis Lietuvoje.

Toliau duodamas gana gyvas eilėraštis — Lyk lietuti. Vėliau eina tokie rašinėliai: mamytės vardinės, pasaka — Pelenė, eilėraštis — pasimelsk, vaikuti, ir t. t.

Pagaliau nuo žmonių pereinanama prie naminių gyvulių, Katytės Runcės, šuniuko Kudliaus. Čia randame ir kenkėjų, kaip žiurkių, pelių, musių, kandžių; vėl pereinama prie naminių paukščių: vištų, ančių, žąsų.

Kaip matome, autorius iš karto atidengia jaunajam skaitytojui jam žinomą pasaulį, kuriame kiekvienas daiktas, žmogus ar gyvulys yra vaikučio artumoje, kurį jis dažnai gali sutikti ir pažinti. Šiuo atveju autorius parodė, kaip pedagogas savo sugebėjimą eiti nuo žinomų, pažįstamų dalykų prie mažiau žinomų ar naujų. Bet vadovėlio tikslas ne tik duoti medžiagos, bet ją įdomiai perteikti, kad mokiniui būtų miela skaityti, kad jam patiktų. Tai pats sunkiausias autoriaus uždavinys. A Rinkūnas čia parodė nemaža vykusių pastangų, nes jis medžiagą sugrupavo taip, kad po straipsnelio eina eilėraštis, paskui lengva pasakėlė, vėl straipsnelis ir t. t. Įdėta dainelių, žaidimų ir mįslių. Po straipsnelių duota klausimai — uždaviniai, kurie gali būti panaudoti, kaipo namų darbai. Žodžiu, medžiaga sugrupuota be didesnių priekaištų. Dar vienas svarbus uždavinys, kad vadovėlio medžiaga būtų augšto moralinio lygio ir kartu auklėtų mokinio charakterį, skiepydama jo sieloje kilnias vertybes, kaip Dievo, tėvynės meilę, pasiaukojimą, gyvulėlių globą ir t. t. Šiuo atveju A. Rinkūnas gana vykusiai perteikia atinkamoj formoj tuos idealus, kurie buvo čia paminėti. Ypač jaučiama visur gili tėvynės meilė, gamtos meilė, pagarba artimiesiems. Gal kiek permaža religinės nuotaikos kaikuriuose vaizdeliuose, ar eilėraščiuose. Žodžiu, pirmoji vadovėlio dalis be didesnių priekaištų gana kruopščiai parengta.

Antroji dalis — čia ir ten — pradedama straipsneliu: pasaulio šalys. Tai pirmoji geografijos pamoka, apie saulės kelią ir kompasą. Toliau — apie laikrodį, diena ir naktis Lietuvoje, savaitės ir mėnesiai. Duota eilėraščių apie žiemos naktį, apie rudenį, pavasarį. Čia jau apsakymėliai Jurkaus, Valančiaus, J. Gailiaus legenda apie raudongūžėlę.

Gana plačiai paminimos Velykų šventės Lietuvoje. Šios dalies būdingas skirtumas, kad po apsakymėlių ir eilėraščių jau nebėra uždavinių klausimų forma. Čia jau pats mokytojas pagal savo sugebėjimus galės nagrinėti, kaip jam parankiau. Tik po minėtų geografinių straipsnelių dar būta klausimų. Šioje dalyje ypač vykę apsakymėliai "Kalėdos pas zuikutį" ir J. Gailiaus legenda. Jie ir religiniu ir pedagoginiu atžvilgiu vadovėlio pažiba.

Trečioji dalis — keliaujame — kalba pačioje pradžioje apie susisiekimą bei jo priemonės, autobusus, traukinius, automobilius, apie Lietuvos uostą Klaipėdą, gintarą.

Toliau minimi ežerai, upės, eilėr. "Kur bėga Šešupė", Kauno miestas prie Nemuno ir tt. Šioji dalis atrodo lyg mažytė Lietuvos geografija, kur ir piliakalniai, ir muzėjai, ir senos bažnyčios, ypač Vilniaus įžymybės ir t. t. Supažindinama net su ūkio darbais ir įrankiais. Vadovėlis užbaigiamas giliai patriotiniu eilėraščiu "Yra šalis". Čia sukaupta daugiausia Lietuvą liečianti medžiaga. Atrodo, kad kaikur perdaug rimti straipsneliai, kaip — lietuviai pasaulyje, Bet tai negadina bendros kilnios lietuviškos nuotaikos.

Tikrai tenka pasidžiaugti šiuo naudingu ir taip seniai reikalingu vadovėliu, kuris bus nepamainomas lituanistinėse pamokose. Bet taip pat rekomenduotinas ir toms šeimoms, kurių vaikai negauna progos lankyti lietuvių kalbos pamokų. Tėvų pareiga iš to vadovėlio, atsiminus mūsų senąją vargo mokyklą prie ratelio, tęsti tą kilnų darbą senose šeimose atitrūkus nuo visų pareigų. Žinoma, tas vadovėlis lietuvybės neišgelbės, jei jis liks gulėti knygyno lentynose. Tegul jis atsiduria mūsų vaikučių rankose ir jų širdyse lai uždega kilnių idealų — Dievo ir tėvynės — meilę.

KRONIKA

• **Prof. Antano Paplausko-Ramūno** studija apie fizinį auklėjimą baigta spausdinti Ottawos universiteto metraštyje "Revue de l'Universite d'Ottawa" 1954 m. balandžio — birželio numeryje. Studija tęsėsi trijuose šio metraščio numeriuose. Su nepaprastai plačiu medžiagos apžvelgimu ši studija svarsto klausimą, kokią vietą fizinis auklėjimas turi auklėjimo sąrangoje apskritai. Norint rasti atsakymą į šį klausimą, reikia nugalėti visokį dualizmą, kuris, kaip kaip labai nelaimingas palydovas, lydi žmonijos kultūrą nuo pat prieškrikščioniškų laikų. Nuo manichejizmo jis eina iki machiavelizmo, jansenizmo, puritonizmo ir renesanso. Krikščionybės uždavinys tačiau yra ne skaldyti būtį, bet ją jungti. Dėlto ir fizinio lavinimo sąjudžio uždavinys yra ne kokios vienos kraštutinės pažiūros sekimas, bet harmoningos asmenybės kūrimas, kurioje kūnas turi savo vaidmenį. Kūno vaidmuo integraliniame humanizme yra nuostabus. Jo reikšmę liudija antrojo Šv. Trejybės Asmens įsikūnijimas. Pasinaudodamas J. Maritain žodžiu autorius ingralinį humanizmą siūlo vadinti —Įsikūnijimo humanizmu. Tuo būdu bus galima kūną išlaisvinti iš ilgaamžės vergijos. Šiam išlaisvinimui teorinėje srityje didelės reikšmės turi Aristotelio filosofija su teisingu ir išlygintu žmogaus kūno ir sielos mokslu. Aristotelis mokėjo viename asmenyje suderinti mokslininką ir išminčių. Nuo renesanso laikų šie du viename asmenyje jau nebesutelpa. Mūsų laikais integralinei asmenybei ir sveikai kūno kultūrai kenkia perdaug anksti pabrėžiama specializacija.

Savo studiją Ramonas Paplauskas užbaigia iškeldamas tą vaidmenį, kurį teisingam sporto sąjudy vaidina Kanados prancūziškoji visuomenė. Pasinaudodamas A. J. Toynbee žodžiu, jis sako, kad būsimieji Amerikos žmonės bus Kanados prancūzai ir kad jie bus paskutiniai nuotykiautojai Šiaur. Amerikoje.

Ne tik sportiškos, bet ir apskritai žmogaus veiklos viršūnę Paplauskas Ramūnas mato išreikštą Ap. Povilo laiške Korintiečiams, kuriems jis rungtynių idealu iškelia nepragaištantį vainiką.

Straipsniui matyt daug dėmesio skiria žurnalo redakcija, įdėdama jį to puikaus leidinio pirmoje vietoje. Juo būtų verta susidomėti ir mūsų sporto darbuotojams.

• **Pauliaus Jatulio** knyga "Po Tūkstančiais kaukių," išleista "Australijos Lietuvio", pasiekė mūsų redakciją. Veikalas turi 238 puslapiu ir jame yra surinkti įvairiausi įdomūs nuotykiai, ypač liečiantieji katalikų misijų darbo pradžią įvairiose Azijos, Amerikos, Afrikos ir Australijos šalyse. Iš viso duodama 38 straipsneliai, kurių daugeliui medžiaga imta iš R. Fueloep-Miller knygos apie jėzuitų misijas. Gausiai panaudota ir kitų šaltinių prancūzų anglų, vokiečių kalbomis.

Kurti tai užmušti mirtį.

R. Roland

Lietuvių Prekybos Namai

Sekmadieniais 10—5 valandos

Už pusę išleistų pinigų skoningai įruošti savo namus nėra lengvas uždavinys –

Tačiau mūsų įmonė tai jums pagelbės, ne žodžiais, o tikrais faktais.

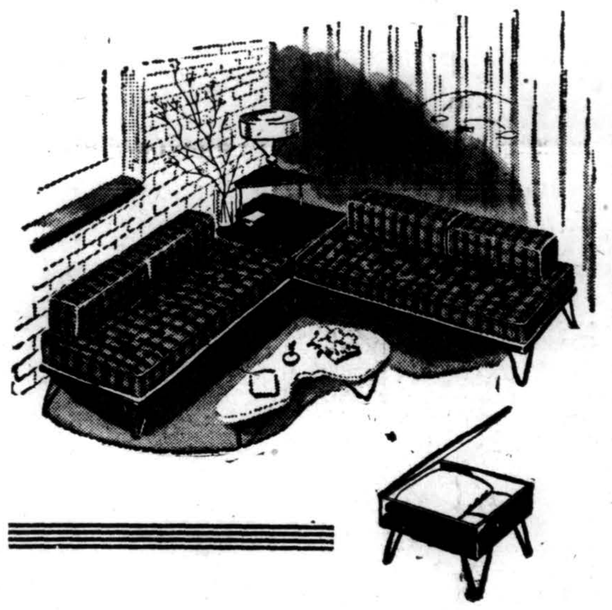

Moderniškos sofos ir miegojimui lovos tiktai ..	$39.00
3 dalių sofa, kėdė ir atoman tiktai	$99.00
2 dalių nylon sofa ir kėdė svečių kambariui	$149.00
2 dalių svečių kambariui moderniški baldai, įvairiausių spalvų ir medžiagų	$199.00
8 kub. pėdų liuksusinis šaldytuvas	$149.00
5 dalių virtuvei chromo stalai (4 kėdės)	$39.00
9×12 vilnoniai kilimai, 100% vilnų	$69.00
Staliukai dėl telefonų ar radijų	$1.00
Rašomieji stalai su 6 stalčiais	$29.00
Knygom spintelės su stiklo durim	$29.00
3 dalių miegamojo kambario baldai, nuo	$99.00

Viską jūs rasite, kas čia skelbiama; be to, rasite ir didelį pasirinkimą augštos rūšies prekių.

Lankykite Lietuvių Prekybos Namus — didžiausią Chicagos baldų įmonę, lietuvių suorganizuotą ir vadovaujamą. 15,000 kv. pėdų plotas moderniškų baldų jums parodys, kas naujausia baldų pasaulyje.

FURNITURE CENTER, INC.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

ĮMONĖS VEDĖJAS JUST. LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St. Tel. VI 2-4226

ĮMONĖ ATIDARYTA:

Pirm., Ketvirtad. ..... 9—9:30
Kitom Dienom: ..... 9—6.00
Sekmadieniais: ..... 10—5 valandos

CAMP RICHARDS

A CAMP OF DISTINCTION FOR BOYS, 8—15

Holy Mass Daily — Large Property on Lake Beaulah — Spacious Campus — Modern, Fireproof Buildings — New Gymnasium — Experienced Staff under Supervision of Divine Word Missionaries — Professional Coaching.

Located near East Troy, Wis. (only 95 miles from Chicago), near junction of Highway 20 and 15.

For descriptive folder, call ROgers Park 4-0150 between 8 A. M. and 8 P. M., or write to Rev. Registrar, Camp Richards, East Troy, Wis.

AUDYKLA JUOSTA

Sav. Kazys Prišmantas

1805 West 46 Street

Chicago 9, Ill.

Telef: LAfayette 3-3085

Gamina juostas, takelius, juosteles, pagalves vardinių, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygų.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALNĖNAS

6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29

(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)

duoda tremtinys prieš karą baigęs Čikagos universitetą.

Vienas doleris val. — privačios

Vertimai, anketų pildymas, įvairūs raštai angliškai.

Geriausia dovana atminčiai

MALDAKNYGĖ

"JAUNUOLIŲ MALDOS"

Kurią paruošė

Kun. P. Kirvelaitis

Kaina: $1.50 ir $2.50

Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

2334 S. OAKLEY AVENUE

Chicago 8, Illinois

Vadovas į sveikatą

BŪKITE SVEIKI

Geresniam ,sveikatos išlaikymui nauja knyga

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Ill.

DIENRAŠTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėjus sekti kasdienius įvykius. Tam reikalui dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienuose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švęsdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams siųsime dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėją; kasmet duoda $1,000 premijos geriausiam romanui ir paskiau atkarpoje spausdina rinktinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitote, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus avo pažįstamų, kurie jo dar neskaito ir mes per mėnesį laiko „Draugą" siųsime be užmokesčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue

CHICAGO 8, ILLINOIS

Saugesnės vietos taupymui niekur nerasite. Kiekviena saskaita yra apdrausta iki $10,000.00. Penkiosdešimt penki metai patyrimo ir draugiško patarnavimo.

ŠTABAS KALBA LIETUVIŠKAI

DISTRICT SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street

NELAUKITE, NES—

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURA..CE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043

Telefonas CEntral 6-5208

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

LIETUVIŠKA GĖLIŲ PREKYBA

"PEOPLES FLORIST"

Meniškai atliekame visokius gėlių užsakymus:

★ VESTUVĖMS
★ VARDINĖMS
★ KRIKŠTYNOMS
★ LAIDOTUVĖMS

Savininkas R. ir O. HOMKO

1850 WEST 47th STREET LAfayette 3-1786

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ

Stasys Dapkus

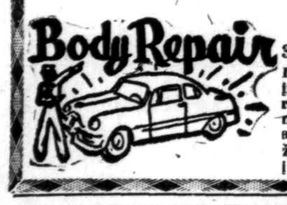

3255 S. Union Ave. Tel. CAlumet 5-1127

Prityręs mechanikas, turįs moderniausius įrankius gerai ir nebrangiai pataiso, karoseriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benzina ir alyvą. Dirbtuvė yra 3231 Lowe Ave., įvažiuoti reikia iš ielos. Kas negali atvažiuoti į dirbtuvę, skambinkite telef. susitarimui.

K. GASIŪNAS MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE

Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe; Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Pasiaukokite Dievo tarnybai; darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava; stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuvėse, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga.

Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelei Švenčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

Bendruomenės kultūrinė veikla

S. DZIKAS, Elizabeth, N. J.

Besikuriančios Lietuvių Bendruomenės laukia platūs ir neatidėliotini kultūrinės veiklos barai. Todėl ji ir organizuojama, kadangi iki šiol nebuvo centralizuotos institucijos, kuri išimtinai rūpintųsi šiais pirmaeilės reikšmės klausimais. Parapijos ir kiti vietinio pobūdžio sambūriai atliko milžiniškus darbus praeityje. Jų veiklai kultūrinėje srityje tęsti, gilinti bei koordinuoti ir ateina J. A. V. Lietuvių Bendruomenė.

Pirmasis Bendruomenės vadovybės, ar kurio jos organo, specialiai tam tikslui sudaryto, uždavinys turėtų būti: susidaryti pilną vaizdą lietuviškosios kultūros darbo, šiuo metu dirbamo šiame krašte. Tuo tikslu ji turėtų paruošti ir išsiuntinėti anketas apygardoms ir apylinkėms, kad šios suregistruotų visas institucijas, sambūrius ir pavienius asmenis, dirbančius lietuviškosios kultūros ir švietimo darbą, to darbo pobūdį, sąlygas, kliūtis, jų pageidavimus ir visa kita, kas galėtų palengvinti vadovybės kultūrinės veiklos koordinacijos darbą. Tokia registracija jokiu būdu neturėtų reikšti tų kultūrinių sambūrių priverstino pavertimo Bendruomenės padaliniais. Kas šiandien galėtų apibūdinti tiksliai mažesnių kolonijų kult. veiklą? Korespondencijos periodikoj pasirodo tik iš tų vietovių, kur atsiranda, kas apie jas parašo.

Antra vertus, keletas stambesnių kolonijų, pirmoj eilėj Chicaga, pasireiškia nepaprasta kult. veikla, tuo tarpu kai mažesnės neretai tuo atžvilgiu visiškai atsilikusios. Taigi pagrindinės Bendruomenės vadovybės uždavinys yra tuojau imtis lietuviškosios kultūros skleidimo darbo pirmoj eilėj ten, kur jos labiausiai trūksta — mažesnėsse ir nuošalesnėse kolonijose. Chicagos, Clevelando, ar kito kultūrinio centro vaidintojų trupės, ansambliai, chorai, ar kitoki meniniai sambūriai turėtų aplankyti kolonijas, kurios tokių sambūrių vietoje nepajėgia sukurti. Ir juo pajėgesnis vienetas, juo platesnė apylinkė jam aptarnauti turėtų būti skirta. Tuo būdu kiekviena kolonija, nežiūrint kaip ji maža bebūtų turėtų per metus turėti keletą vaidinimų ar koncertų, jei ne savo jėgom surengtų, tai kitos, pajėgesnės kolonijos atvežtų. Tam tikslui salių turime pakankamai. Įdėtas darbas tuo būdu atneštų daug gausesnių vaisių.

Vaidintojų būreliai dažnai užkliūva del to, kad negauna tinkamų lietuviškų dramos veikalų. Bendruomenės vadovybė, Rašytojų dr-jos padedama, turėtų sudaryti sąrašą, o gal ir biblioteką tinkamų scenos veikalų, kurie visiems, norintiems jais pasinaudoti, būtų prieinami. Turime Čiurlionio Ansamblį ir keletą reprezentacinių chorų. Jiems Bendruomenės vadovybė turėtų sudaryti sąlygas aplankyti bent gausesnes kolonijas. Be to, B-nės vadovybė savo įtaka turėtų paruošti dirvą jiems pasirodyti televizijoj, gal net reguliariai.

Šen bei ten judinamas Lietuvių Namų klausimas. Be kitų dalykų — svarbu, suorganizuoti, kad mūsų jaunimas turėtų savo kult. veiklos centrus, kur būtų, tarp kita ko, liet. skaitykla ir biblioteka. Bendruomenės apylinkių vadovybės tais reikalais turėtų neatidėlodamos susirūpinti.

Kita sritis, kur B-nės organizuota ranka degančiai reikalinga, yra mūsų jaunosios kartos lituanistinis švietimas. Iki šiol nėra pakankamai išleista lituanistinių dalykų vadovėlių šeštad. ir parap. mokykloms. Tam reikalui išleistos bendruomenės lėšos būtų viena reikšmingiausių investacijų. Mūsų mokyklinio amžiaus vaikams, mažiausia, iki jie baigia pradžios mokyklą turėtų būti įvestas privalomas lituanistinių dalykų mokymasis pagal nustatytą minimalinę programą. Nemanau, kad tai būtų neįmanoma. Ši sritis negali būti palikta atskirų pasišventėlių pastangoms. Bendruomenės vadovybė turi imtis iniciatyvos sukurti vieningą, pastovią ir efektingą lituanistinio švietimo sistemą.

Spaudoje jau kelti premijų už įvairius liet. kultūros darbus skyrimo, jaunimui vasaros stovyklų organizavimo ir kiti konkretūs darbai laukte laukia Bendruomenės veiklos ir tai ne biurokratiškos, sustingusios organizaciniam formalizme, bet nuoširdžios efektingos ir ištvermingos. Kuriame organizuotą Bendruomenę, kuriai pavedamas pastovus uždavinys — lietuvybės išlaikymas, kuris įmanomas įvykdyti tik visuotiniu mastu ugdant lietuviškąją kultūrą. Linkėtina tik, kad Bendruomenės greičiau išbristų iš organizavimosi klampynės ir imtųsi darbo, kuriam ji yra kuriama.

KRONIKA

• **Prof. Mykolas Biržiška,** Vilniaus universiteto rektorius, gyvenąs Los Angeles mieste (1048 W. Washington St., L. A., Calif.), įtemptai dirba lituanistikos srityje: rašo veikalus, ruošia straipsnius Lietuvių Enciklopedijai, dirba prie prisiminimų. Kun. J. Kučingio sukviestame kolonijos veikėjų pasitarime nutarta šiam nusipelniusiam lietuvių tautai asmeniui kolektyvinėmis pastangomis suorganizuoti kiek palankesnes senatvės ir kūrybinio darbo sąlygas. Išrinktas ir komitetas, kuriam pavesta išdirbti planą ir pravesti numatytą akciją. Komitetą sudaro: J. Uždavinys — pirm., C. Lukšis — vicepirm., klebonas kun. J. Kučingis — ižd., dr. P. Pamataitis — sekret., ir nariai — M. Aftukienė, A. Deringienė, A. Dabšys ir B. Gediminas. Taip pat sudaryta propagandinė spaudos ir radijo komisija.

Kitą dailininko litografiją "Paukščių giesmę" įsigijo New Yorko Centrinės Bibliotekos menų spaudinių kolekcija.

• **Jurgio Blekaičio poezijos knyga** "Vardai vandenims ir dienoms" jau baigiama spausdinti ir artimiausiomis dienomis bus knygų rinkoje. Knygoje telpa apie pusšimtis eilėraščių, paskirstytų į tris skyrius: Jaunos akys, Pelenų naktis ir Baltoji tema. Jurgis Blekaitis, vienas talentingiausių mūsų jaunųjų teatralų, poezijoje tepažįstamas tik iš atskirų eilėraščių, pasirodžiusių periodikoje. Knygą leidžia Terra.

YANAS
HARDWARE & PAINT CO.
Varnišas, langams stiklai, elektros ir plumbing reikmenys. Elektrikiniai dažų prunkšteliai. Išnuomojami "Sanders ir Steamers"
2817 West 63rd St.
PRospect 6-1297

EDW. SAUNORIS
GĖLININKAS
Pas mus galite gauti gėlių kapų papuošimams sodintų ir skintų įvairiausių rūšių ir gėlių korsažams.
111th St. & Pulaski Ave.
(Priešais Šv. Kazimiero kapines)
Telef. GArden 4-0087 ir GArden 2-1052

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRrovehill 6-7096

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
PIRMAD ir PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

PIRKSITE AUTOMOBILĮ?
Mano planas gali jums sutaupyti užtektinai pinigų dėl autom. radio! The State Farm Bank Plano sistema ant. autom. apdraudos ir finansavimo gali sutaupyti užtektinai pinigų dėl radios jūsų sekančiam automobiliui. Šaukite mane dėl kainų be jokių įsipareigojimų.
GLENN WRAY
State Farm Mutual Automobile Insurance Co.
6251 So. Kedzie Ave.
GRovehill 6-0200
Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais

Pranešame Apie
DIDYJĮ ATIDARYMĄ
June 12, 13, 1954
Visi esate kviečiami dalyvauti iškilmingame pobuvyje naujai atremontuotame
KEEN CLUB
8300 Kean Ave., Willow Springs, Ill.
Skersai gatvės nuo Liet. Tautiškų Kapinių
Pramoga Kiekvieną Šeštad.
Moterims Nemokamai Dovanėlės — Valgiai — Gėlės. Piknikams aikštis ir salė išnuomavimui.
ED and WALLY KLIMEK, Sav.
Willow Springs 1078

TELEVIZIJOS
IR RADIJO
APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6. v.v.—10 v.v.
Šeštadieniais: 8 v ryto — 10 v. vak
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco
Telef. YArds 7-1099

Rūpestingai ir pigiai taisau
TELEVIZIJOS
APARATUS
Garantuoja darbą ir dalis
J. MIGLINAS
Tel. HUmbodt 6-1038

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio, Inc.
EDVARDAS J. ULIS, SAV.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

VASARVIETĖ
"NIDA"
Sav. Pr. Kalvaitis
BEVERLY SHORES, IND.
Tel. Michigan City 2-2711
Lietuviškas maistas, alus ir vynas. Gera maudymuisi vieta.

Telef. REpublic 7-5803
Kasdien nuo 2 val.
Sekmad. ir šventad. 9—2 v.
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas
ATLAS FUEL CO. atstovas
4919 So. Paulina St.
PRospect 6-7960

AUTOMATIŠKAS ŠILDYMAS
AL. STANČIAUSKAS ir AL. LAPKUS

Instaliuoja naujiems ir seniems namams American Standard ar kitų geriausių Amerikos firmų gazu, alyva ar anglimis kurenamus pečius (furnaces).
Daro gazo ir alyvos pakeitimus
Deda stogams rinas (gutters).
Instaliuoja moderniškiausius "Victor" automatinius šalto oro vėdintuvus — Automatically "Victor" Room Air Conditioners.
Lengvos išsimokėjimo sąlygos
Pilnas draudimas ir garantija
1337 SO. LARAMIE ST. OLympic 2-6752
CICERO 2-8492

LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
5759 So. Western Ave. Tel. REpublic 7-9533
Shell benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonėje dirba ir patys savininkai. Visiems mechaniškiems darbams vadovauja motorų specialistas Aleksandras Šnelius. Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais, kaip tai: tepimui, visai automobilio elektros sistemai ir karboracijai. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžningai ir pigiau ne bet kur kitur.
Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kozica, V. Paalksnis

Baltos Meškos bravoras išleido į rinką naują alų "Balta Meška". Jis yra pagamintas prityrusio aludario, iš geriausių produktų. Todėl alus "Balta Meška" yra augštos kokybės, skanus ir sveikas gerti. Prašome paragauti — įsitikinsite. Naujo alaus bonkų etiketės yra baltame fone juodos raidės, aplinkui vyšniavos spalvos rėmelis. O senojo alaus bonkų etiketės buvo mėlynos. Alus "Gintaras" pasirodys rinkoje apie liepos mėnesio pradžią.

TAUPYK ATEIČIAI
Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.
Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.
Nemokamas sustojimas automobilistams.
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

for fun and sports
SILVER SPUR Ranch
ALL EXPENSE VACATION, including meals, lodging, RIDING DAILY, archery, tennis, swimming in a BEAUTIFUL PRIVATE LAKE, fishing, boating, orchestra dancing, square dancing, volleyball, softball, basketball, etc. FREE INSTRUCTION in all of the above activities. ONE WEEK, NO EXTRAS, $45.00 FOR YOUNG PEOPLE 18 to 40. Ideal clientele. OPEN JUNE 20th.
We Provide Free Transportation to catholic church
SILVER SPUR RANCH
GREESHAM, WISCONSIN

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
VĖDINTUVAI — VĖSINTUVAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
Įrbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS:
2424 W. 69th St. ..... REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. ..... VIrginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. ..... PUllman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.
GRovehill 6-2345
TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BIshop 7-9481
4330-34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIUDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujam.
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
59 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5713
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. RIverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
3348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLympic 2-1003

"Draugė" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

Akademinės Prošvaistės

No. 9

REDAGUOJA REDAKCINIS KOLEKTYVAS:
V. KLEIZA, R. MANTAUTAITĖ IR V. P. VYGANTAS
Redakcijos adresas: V. KLEIZA, 7248 S. Fairfield Avenue
Chicago 29, Ill. Tel. RE. 7-0583

Pasekime jų pavyzdžiu

Ir vėl pabaigėme mokslo metus. Jie mums atnešė nemaža įspūdžių, įsigijome daug naujų žinių ir brendome akademiniame kelyje. Štai, artėja vasara ir daugelis iš mūsų keletui mėnesių atsisveikino su universitetu ar kolegija. Sugrįžo studentai pas tėvus, dauguma jau pradėjo dirbti, kad rudeniui atėjus, savo santaupomis galėtų tęsti mokslą.

Norime šia proga pasveikinti visus lietuvius akademikus su pasiektais laimėjimais visose reiškimose srityse. Vieni pasižymėjo moksle, kiti visuomeniniame gyvenime atsiekė gražių laimėjimų, treti įvairiais būdais garsino Lietuvos vardą svetimtaučių tarpe. Tačiau nuoširdžiausi sveikinimai šį kartą plaukia tiems akademikams, kurie savo studijas apvainikavo baigimu ir mokslinio laipsnio įsigijimu. Jiems reiškiame pagarbą, nes jie yra pavyzdys mums visiems, kurie dar grįšime į universitetinį suolą vasarai pasibaigus. Parodę daug pasiaukojimo, jie ištvermingai savo srityse gilinosi ir siekė augštojo mokslo. Dabar jų pasiryžimai apvainikuoti — juos puošia mokslinis laipsnis. Garbė jiems! Linkime jiems sėkmės savo specialybėse, gi visa studentija tėžengia jų pėdomis. — **Red.**

PAVASARIS URBANOJE

A. V. DUN DZILA

"Jau saulelė vėl atkopdama budino svietą", ir Illinois universiteto apylinkių gamta pasipuošė nauju, 1954 metams skirtu, žalsvu rūbu. Medžiai jau leido lapus Urbanoje, net kaikurios gėlės bandė žydėti, kai, tuo tarpu, Chicagoje dar buvo sniego ir mamos laiškuose vis įpėdavo mus nesušalti, šiltai apsirengti. Ach, tos mamos... "Juk pas mus pavasaris, mūsų gyslose jaunatviškas kraujas verda, kaip ten gali peršalti?" — stengėmės suprasti semestrui dar neįpusėjus. "Vyrai, karšta, tuoj egzaminai", konstatuojam faktą, ir šluostomės prakaitą. Ir štai, nuo to pavojingo šalčio iki šiandieninės temperatūros glūdi visas semestras. Mes atsisukam, žiūrim į jį ir stebimės, kaip jis taip greitai galėjo praeiti?

Šį semestrą Illinois universiteto Urbanoje studijavo 54 lietuviai studentai. Pagal gyvenamąsias vietas jie griežtai skyrėsi į dvi kategorijas: Urbanoj gyvenantieji "skolarai" ir Champaign rezidentai. Champaign'o lietuviai neturėjo juos apibūdinančio pavadinimo dėl susiskirstymo į tris luomus: vadų, vadukų ir pažų arba paprastos liaudies. Būtų klaidinga manyti, kad šis susiskirstymas trukdė tarpusavio veikimą. Priešingai — aktyviai reiškėsi keturios organizacijos: Studentų sąjunga — Vasario 16 minėjimas ir audringas paskutinis susirinkimas, studentai Ateitininkai, kurie suruošė neužmirštamą (kaip kam...) vakarą, Korp. "VYTIS" skyriaus visus džiuginanti gegužinė ir Lituanicos sporto klubo judrumas bei triženklės krepšinio pergalės. Noriu pastebėti, kad šie įvykiai apėmė bendrai visą Urbanos — Champaign visuomenę; savo ribose organizacijos žygiavo atskirais keliais.

Radom laiko ir mokyti bei mokytis. Kolegos **V. Gylys** ir **L. Trečiokas** dėstė universitete, o **I. Vadopalaitė** buvo tyrimų asistente chemijos fakultete. Visi trys ruošėsi ir augštesniems mokslniams laipsniams. Tarp kitų studentų šiais metais universitetas už pažangumą moksle pažymėjo bei pagerbė šiuos lietuvius: **A. Avižienį, M. Jazbutį, L. Lukytę, A. Pabarčių, J. Šmulkštį, J. Variakojį, R. Viskantą, A. Žemaitį.** Šiems vyrams ir kolegei Liūdai sušunkam stiprų "Valio!!!" Pasirodo, nereikia amžius eiti į universitetą, kad jį pabaigtum. Birželio mėnesio pradžioje 6 mūsiškiai gauna bakalauro laipsnį: **B. Orvidaitė, V. Krikščiūnas, V. Petrauskas, V. Lapatinskas, M. Neimanaitė ir M. Kvedaras.**

"Šarvuoti mokslu atkakliu" jie išeis į gyvenimą, tuo pačiu duodami ir mums, dar tik per vidurį kelio persiritusiems, vilties kada nors išeiti iš mokyklos suolo.

Įvairių tautų studentai yra sudarę ir Mažąsias Jungtines Tautas — Little UN. Įvykstančiuose posėdžiuose yra nagrinėjamos tarptautinės problemos, svarstomi įvykiai, vyksta diskusijos. Malonu konstatuoti faktą, kad ir Lietuva čia yra atstovaujama. Lietuvių delegacijos pirmininkas yra **J. Šmulkštys** jam talkininkauja **L. Luinytė, J. Jodelė** ir **B. Budginas.**

Ar stropiai bestudijuodami, ar užsiimdami visuomenine veikla, ar kokiu sportu pamatėm, kad semestro galas jau čia pat. Semestras su pavasariu atėjo ir praėjo. Jei ne egzaminai, tai būtume nė nepastebėję.

Jaunoji meno žvaigždė

Ada Korsakaitė, vis garsėjanti menininkė, universiteto baigimo proga surengė savo parodą Immaculate Heart College, Los Angeles, kurioje išstatyta visi jos pastarųjų ketverių metų darbai. Ada yra dalyvavusi apie 50 parodų visoje Amerikoje, kuriose yra laimėjusi 17 premijų. Jos kūriniai beveik be išimčių yra moderniojo meno iš didesniu jos darbų yra pažymėtina didžiulė mozaika vardu "Duonos ir žuvies dauginimas," ir 14 stacijų gipso raižinyje.

Savo sugebėjimą tapyti ir kitose meno formose Ada Korsakaitė parodė nupiešdama dekoracijas neseniai Los Angeles statytai operetei "Sekminių vainikas." **D. Karaliūtė**

DOMISI KARIAIS. Portugalijos jaunimo organizacijos daug dėmesio kreipia į kariuomenėje tarnaujančius narius. Su jais palaikomas glaudus ryšys, aprūpinami organizacijų literatūra. Atrodo, kad ir mes jų pavyzdžiu galėtume pasekti.

Rašykime atidžiai

Prabėgo rinkimų dienos. 31 kolegos pariebintos pavardės pabadė keletą kartų akis. Rėžė akį ir kitoki dalykai. Dalykai, kurie rodė, jog mūsų rinktiniai lietuviai studentai nebeišvengia rašybos ar stiliaus klaidų. 1. Aktyvieji (kodėl ne veiklieji?) savo garsinimosi lape patiekia: "Patiekiame atydžiai parinktų ir t.t.". 2. Apie vieną nepriklausomąjį Studentų Žodžio 16 Nr. skaitome: "...buvęs ir esamas valdybų narys." 3. Šalpos Fondo Valdybos rinkimų lapelyje aiškinama: "...trys pasitikėjimą turintys lietuvių visuomenės atstovai..." (Turėtų būti: 1. atidžiai, 2. ne esamas, o dabartinis, 3. ne turintys, o turį.) Tai tik keli pavyzdėliai iš raštų, kuriuos redagavo ir prieš spausdinimą skaitė ne vienas studentas. O kur mūsų asmeniniai straipsniai ar laiškai? Juose tokių "perlų" dar daugiau atrastume. Taip rašo dar lietuviškas gimnazijas tremtyje baigę, bet kaip rašys tie, kurie šeštadienio mokykloje 3 jų, 4-rių skyrių lietuvių kalbos programą apgraibomis išeis? Jau dabar gauname laiškų kur rašoma apie "veikymą," apie "gražei surenktą vakarą"... Kas bus vėliau?

Gražią dovaną Lietuvių Studentų Sąjunga žada parvežti Lietuvai — Studentų Metraštį (abi rankas už jį keliu!), tačiau bijau kitos "dovanos", bijau, kad neparvežtume lietuviškai nebeparašančio, o gal ir nebepaskaitančio studento.

Bėda, atrodo, bendra visiems. Pasaulėžiūros ar liberalizmo baubu čia negąsdinsim nieko. Reikalas aiškus — inteligentas lietuvis turi mokėti taisyklingai lietuviškai mintį išreikšti. Ir žodžiu, ir raštu.

Kokiais būdais to pasiekti? — Bijau, kad mano siūlymai nebus tiek įdomūs, kaip Finis Semestri ar vasaros stovykla, tačiau pakišiu kelis "receptus":

1. Individualus liet. k. gramatikos ir sintaksės studijavimas. (Reikalaująs valios, bet kiekvienam prieinamas.)

2. Lituanistinių mokyklų ar kursų lankymas (ten kur tai yra. Kai kur gal būtų galima universitetuose įsteigti lietuvių k. katedrą.)

3. Prie studentų skyrių DRAUGE ir DIRVOJ įsteigti kalbos kampelį, kviečiant prityrusius kalbininkus talkon. (žvelgiant ateitin patartina tokie kalbos kampeliai įvesti ir į vaikų ar jaunimo laikraštėlius, tik gal visuose tuose steigtinuose kampeliuose bandyti taisykles kiek galima trumpiau išreikšti, nes pastebėjau, kad "atominis" jaunimas neišdrįsta ilgesnio straipsnelio pradėt skaityt.)

4. Susirašinėjant su kolegomis draugiškai priminti jų laiško klaidas. (Nors tai ir nelabai mandagu, bet savo kailiu patyriau, kaip padėjo brolio pastabos.)

Tikiu, kad mieli kolegos "receptų" parašys ir daugiau, o visi imsime "vaistus" ir gydysime savo opą atidžiai!
P. Natas

Nepataisyti padarytos klaidos yra padaryti kitą klaidą. —**Konfucijus**

NEJAUGI NUSIKALSTAME?

VACL. KLEIZA, Chicago, Ill.

"Su kuo sutapsi, toks ir pats patapsi", sako išmintingas lietuvių posakis. Jis šiuo metu labai tinka mums, kurie, palikę gimtąją šalį, prisiglaudėme visuose pasaulio kampeliuose. Mes visą laiką skundžiamės bei verkšlename, jog svetima aplinka į mus daro didelę įtaką, versdama susimąstyti, kuriuo keliu einame. Nutautėjimas lyg pavasarį iš krantų išsiveržusi upė lieja lietuvių tautos vaikus, kurių tarpan įeina ir studijuojantis jaunimas. Dažnai mūsų kalbą "papuošia" svetimas žodis, šio krašto papročiai kaip tos piktžolės pradeda augti lietuviškame kūne bei sieloje, na, o vienas kitas jau nebedrįsta prisipažinti lietuviu esąs. Visa šita rodo, kad mus supanti aplinka iš lėto raizgo savo tinklą viršum mūsų. Kaip muselė, patekusi voratinklin, mes blaškomės ir stengiamės išsivaduoti. Jei musė dažnai neturi galimybių iš spąstų ištrūkti, to negalima pasakyti apie mus, nes būtų neracionalu teigti, kad, pastebėję pavojų, jo nesisaugotume. Tačiau sutapę su aplinka, pasiduosime jos srovei, tikrai neatsilaikysime pagundai, pasiklysime jau ir taip klaidžiuose tremties keliuose. Prisipažinkime atvirai, kad po truputį nutaustame, nors gal to nejuntame. Bet mūsų pareiga išlikti lietuviais visur ir visuomet.

Čia ir iškyla nauja problema, kuri dažnai yra užmiršta skubiame gyvenimo sukuryje. Nutautėjimas yra nusikaltimas, kuris lyg prakeikimo ženklas sekios kiekvieną, išsižadėjusį savo tautos vardo.

Žmogus jau gimdamas priklauso tautai. Atėjome į šią žemę lietuviais, tokiais ir išeisime. Niekas iš mūsų širdies nepajėgs ištrinti lietuvio vardo. Jo nei parduoti, nei atiduoti negalime. Jis neatskiriamas. Nutautėjimas yra tik išorinis reiškinys. Savo esmėje žmogus vistiek lieka tokiu, kokiu buvo. Dažyk namą kokia nori spalva, jis vistiek liks namas. Asmuo pakeičia pavardę, pilietybę, pagaliau ir tautybę, o jis lieka tuo pačiu, kokiu Augščiausiojo ranka išleido į šį pasaulį. Nutautėdami mes nusikalstame savo tautai. Būdami jos dalimi, nepildome mums uždėtų pareigų, ignoruojame jas. Kažkas yra pasakęs, jog "lietuvis tik tas, kuris yra prisirišęs prie lietuviškos kultūros. Kas lietuvišką kultūrą išduoda, tas ne lietuvis." Išsižadėdami savo tautybės, nusikalstame ne tik tautai, bet ir sau.

Gyvenamė svetimame krašte, kur vyrauja kultūra, skirtinga nuo paliktos anapus baltaskruosčių Atlanto bangų. Čia viskas matuojama daugiau naudingumo bei praktiškumo matu, gi senutėje Europoje tai buvo antraeilė vertybių gradacija. Nutautėdami, kartu atsižadame savo kultūros. Bet tragiškiausia, kad negalime prisitaikyti prie naujosios. Bandydami ją pasekti, tampame pamėgdžiotojais, lėlėmis. Norėdami suamerikonėti, pamėgdžiojame visa, kas tik po ranka papuola, užmiršdami, jog tai darydami tik apsijuokiname. Juk ir bezdžionės zoologijos sodė pamėgdžioja, tik klausimas, ar joms tai pasiseka. Bezdžionėms atleistina, bet mums — niekuomet. M. Pečkauskaitė yra pabrėžusi, kad "žmogus tuomet tegali būti naudingas savo tėvynei, jei yra išaugęs iš savo tautos kultūros. Svetimų kultūrų turtai, renkami jo iš visur, turi lyg grūdai kristi į savo žemę." Pas mus atvirkščiai. Nors esame ir išaugę iš savos kultūros, dabar nerenkame svetimos kultūros perlų ir nenaudojame juos sau, bet savinamės visa, neskirdami grūdų nuo pelų. Ir atrodo, jog pelų daugiau, negu gero vaisiaus. Juk didžiausios pasaulio asmenybės išaugo savoje kultūroje ir netapo svetimos kultūros lėlėmis. Mes gi jaučiamės didvyriais, prisisegdami svetimus perlus bei smiltis. Taip galvodami, padarome ir klaidą, ir nusikaltimą.

Bet yra sakoma, jog pasitaisyti niekuomet nevėlu. Sustoję bent minutei šio svaiginančio tempo greityje, pagalvokime, ar tikrai nevėlu. Ar ir mums, kaip tam žiogui pas skruzdę, nereikės eiti prašyti pagalbos, kuomet visos durys bus užsklęstos? Turbūt neatsiras nei vieno, kuris perskaitęs šias eilutes, pasakytų:

Kam jūs ėmę suardėt mūs
širdžių ramumą,
Priminę mums Lietuvą, pareigų
šventumą,
Kur Lietuva tėvynė uždeda
ant mūsų? (V. Kudirka)

Aldona Šlepetytė

Prima balerina, dirbanti New York Operatic Society statomose operose, televizijos filmuose, dėsto baletą profesionalams Carnegie Hall, New York; neseniai gavo filosofijos magistrės laipsnį Columbijos universitete, New Yorke.

SVETIMTAUČIAI AMERIKOS AUGŠTESNIOSIOSE MOKYKLOSE. Praeitais mokslo metais JAV universitetuose ir kolegijose studijavo 33,675 svetimtaučiai studentai. Tai rekordinis skaičius. Apie trečdalis buvo iš Azijos. Beveik pusė visų studentų atvyko iš sekančių vienuolikos valstybių: Anglijos, Filipynų salų, Graikijos, Indijos, Irano, Japonijos, Kanados, Kinijos, Kolumbijos, Meksikos ir Vokietijos. Apie 6,000 studijavo humanitarinius mokslus. Toliau sekė technika, fizika, chemija, medicina, komercija, pedagogika ir agronomija.

COSTA RICOS KATALIKAI STUDENTAI. Costa Ricoje yra 16 katalikiškų kolegijų, kuriose studijuoja apie 2,500 studentų. Šiemet visi studentai susijungė į tautinę katalikų federaciją, apimančią visas kolegijas.

ILLINOIS UNIVERSITETAS PIRMAUJA. Illinois universite to žurnalistikos ir komunikacijos departamentas yra didžiausias visose JAV-se. Jame studijuoja 243 studentai, vadovaujami prof. F. S. Siebert.

Kaip anglų vaikai mokomi Sovietų geografijos

Žinomas lenkų publicistas Cat-Mackiewicz rašo apie naujai išleistą geografijos vadovėlį anglų vidurinėms mokykloms. 302 pusl. pradedama šlovinti Sovietų Sąjunga ir tai varoma per 58 pusl.. Vadovėlis parašytas kelių autorių ir recenzento nuomonę, nuobodžiai, bet kai prieinama prie SSRS, tai geografija virsta pagyrimo himnu. Nuo 1945 m. daug kaimyninių kraštų "priėmė Sovietų politinę sistemą". Nė žodžiu nepaminėta, kaip kaimyninės tautos "priėmė" Sovietų politinę sistemą: savo laisvu noru ar okupacinės prievartos keliu. Daug puslapių paskirta statistikai apie rusų komunistų laimėjimus, apie nepaprastus rezultatus kolchozinio žemės ūkio srityje, apie pramonę, apie miestų statymą ir plėtimą, apie naujus geležinkelius, apie mokyklas. Laimėjimų statistika baigiama sušukimu: "O mes Anglijoje pareikalaujame 150 metų tam, ką Sovietai padarė nuo spalio m. revoliucijos". Vadovėlyje nė vienu žodeliu nepasakyta, kokiomis darbo sąlygomis pasiekti Sovietų laimėjimai. Be to, vadovėlyje sugestionuojama, kad Vakarų pasaulis esąs sustingęs, supuvęs, kai tuo tarpu Sovietų pasaulis esąs gyvas, darbštus, energingas ir ekspansyvus.

Tokie vadovėliai rašomi anglams, kurių darbininkai, palyginti su prancūzų, visai nekomunistiški. Anglų darbininkas yra tipingas, bolševikų terminu tariant, smulkus miesčionis, kuris nori gyventi savo namelyje, turėti savo darželį, daugiau ilsėtis, negu dirbti, naudotis savo nuobodžiais malonumais, mylėti savo karalienę ir kunigaikštį Edinburgą, turėti katiną ar šunį ir t. t. Tuo tarpu "smegenys", t. y. inteligentų klasė, tame krašte nuobodžiauja, kaip ir visa tauta, bet nuobodžiauja dekadentiškai. Ir Sovietų propaganda randa nuobodžiaujančioje inteligentijoje sau agentų, kurie per geografijos vadovėlius varo propagandą komunizmo naudai.
—**J. Gs.**

Mūsų elgesyje visada reiškiasi neapsisprendimas kai neturime idealo ar kai jis nėra pakankamai augštas. —*Dubois*

TRUMPAI IŠ VISUR

Veiklumu pasižymįs **Los Angeles Studentų skyrius** buvo surengęs gražiai pavykusį vakarą. Skyriaus valdybą šiuo metu sudaro **V. Burokas, V. Machlia, J. Kaminskas ir J. Pamataitytė.** Palaikomi nuoširdūs ryšiai su latvių ir estų studentais..... Clevelando akademikai skautai gražiai paminėjo rašytoją Vydūną. Džiugu, kad studentija nepamiršta kultūrinio aspekto savoj veikloj.... **Šviesos sambūrio** pavasarinis balius Chicagoje praėjo sėkmingai. Skyriaus valdybai šiuo metu vadovauja **J. Vienažinskienė.... Philadelphijos** studentų skyriaus surengtame studento teisme gynybą atstovavo studentai **Klimas ir K. Ostrauskas.....** Neseniai įvykusiuose **LSS rinkimuose New Yorko skyriaus** nariai buvo uoliausi; daugiau kaip 82% skyriaus narių dalyvavo rinkimuose. Mažiausiai rinkimais domėjosi **Worcesterio skyrius,** kurio 40% narių atliko savo studentinę pareigą....

Studentų metraščio redakcinės komisijos paruoštoje anketoje, kuri skirta bakalauro mokslinį laipsnį gavusiems studentams, įsibrovė nemaloni klaida. Išleistas klausimas liečiąs baigtąjį universitetą. Kas pildo minėtą anketą, prašomas pridėti ir universiteto pavadinimą bei vietovę..... **Dr. Vydūno vardo skautų šalpos** fondo valdybos pirmininku yra prof. **S. Kolupaila.....** Įsteigtas mergaičių skyrius prie Studentų Ateitininkų sąjungos. Jam vadovauja **Danutė Vieraitytė....** Hartforde buvo surengtas įdomus **Finis Semestri.** Prieš patį pasilinksminimą pravesta ir diskusijų valandėle....**Putnamo studentės ateitininkės** surengė savo šventę, kurios metu buvo pašventinta draugovės vėliava.....

Pranas Baltakis Priceton universitete gilina savo žinias sprausminių variklių srityje. Jis yra gavęs garsiąją **Guggenheim Jet Propulsion** stipendiją; per metus visoje Amerikoje išduodama **tik 10** tokių stipendijų. Tai tikrai dėmesio vertas laimėjimas..... Kadetai **Juozas Dėdinas, Algimantas Kuprėnas** ir **Algirdas Ostrauskas,** studijuoją **Maryland** universitete, šią vasarą vyksta į Air Force ROTC karinę stovyklą.... **Eugenijus Jankus,** prieš ½ metų baigęs Illinois universitetą Urbanoje, šiuo metu studijas gilina **Chrysler Institute of Engineering Detroite.... Gytis Šernas,** aktyviai pasireiškęs visuomeninėje studentų veikloje Kanadoje, baigė savo studijas, įsigydamas bakalauro mokslinį laipsnį inžinerijos specialybėje.... New Yorko Kultūros Tarybos sekretorės pareigas eina **Regina Frankaitė.....**

Nijolė Vedegytė, aktyviai dalyvaujanti studentijos visuomeninėje veikloje, studijuoja meną. Jos paveikslas GĖLĖS buvo premijuotas **Clevelando** meno instituto suruoštoje pavasario parodoje.... **Nijolė Velžaitė,** studijuojanti Urbanoje, dalyvavo Monteverdi 'Orfeo' antrojo akto pastatyme, kuris buvo filmuojamas ir bus perduodamas per televiziją.... Kviečiame visus studentus ir AP skyriaus skaitytojus pasiklausyti DRAUGO radio programos **birželio mėn. 24 d. 8.30 PM per WOPA stotį.** Tuo metu dalį programos išpildys mūsų skyrius.... **R. Kontrimas** yra Fordham universiteto studentų vokiečių kalba leidžiamo laikraštėlio redaktorius. Jis uolus ir visuomeninėje veikloje. Šiuo metu yra **Studentų Ateitininkų sąjungos** centro valdybos vice-pirmininkas.

Sigitas Zubkus, studijuojąs architektūrą Urbanoje, išrinktas į tarpkomandinių universiteto varžybų **geriausią** (all-star) **penketuką.** Jis yra **vienintelio akademinio jaunimo** sporto klubo pirmininkas. **Lituanicos** krepšinio ir tinklinio komandos buvo nuvykusios į Clevelandą, kur laimėjo rungtynes prieš sustiprintas vietos lietuuvių komandas.... National Intercollegiate organizacijos surengtose Amerikos stalo pirmenybėse Wayne universiteto rinktinė laimėjo pirmą vietą. Už šio, Detroite esančio, universiteto rinktinę žaidė ir 2 lietuviai: **A. Banys** ir **J. Gerulaitis.** Tose pirmenybėse dalyvavo ir **A. Avižienis** iš Urbanos bei **J. Vadopalas,** žaidęs už Ohio State universitetą. Tą pačią mokyklą lankanti, pasižymėjusi mūsų sportininkė **Elvyra Šikšniūtė** dalyvavo AAU pirmenybėse, kurios buvo surengtos Kent universitete. 50 yardų ji nubėgo per 6,1 sek. Tai itin gera pasekmė. **M. Milaševičius** vadovauja šachmatininkų sekcijai **St. John's universitete Brooklyne.** Tai pačiai sekcijai priklauso ir **A. Jankauskas.**

Marija Ingelevičiutė priimta į **Pi Mu Epsilon** garbės korporaciją. Ji studijuoja **Hunter** kolegijoje New Yorke ir yra viena iš geriausių tos kolegijos mokinių.... Ypatingu pažangumu moksle pasižymėjęs **A. Avižienis** gavo **Illinois** universiteto stipendiją (fellowship).... **E. Kaminskas,** studijuojąs **Seton Hall** universitete atžymėtas už savo gabumus moksle. Jis aktyviai reiškiasi ir studentiškoje veikloje.

AP redakcijai atsiųsta paminėti Los Angeles LSS skyriaus leidžiamas laikraštukas **"Palmių Pavėsy,"** Nr. 4. Ar ir kiti skyriai negalėtų tokius laikraštėlius išleisti?